

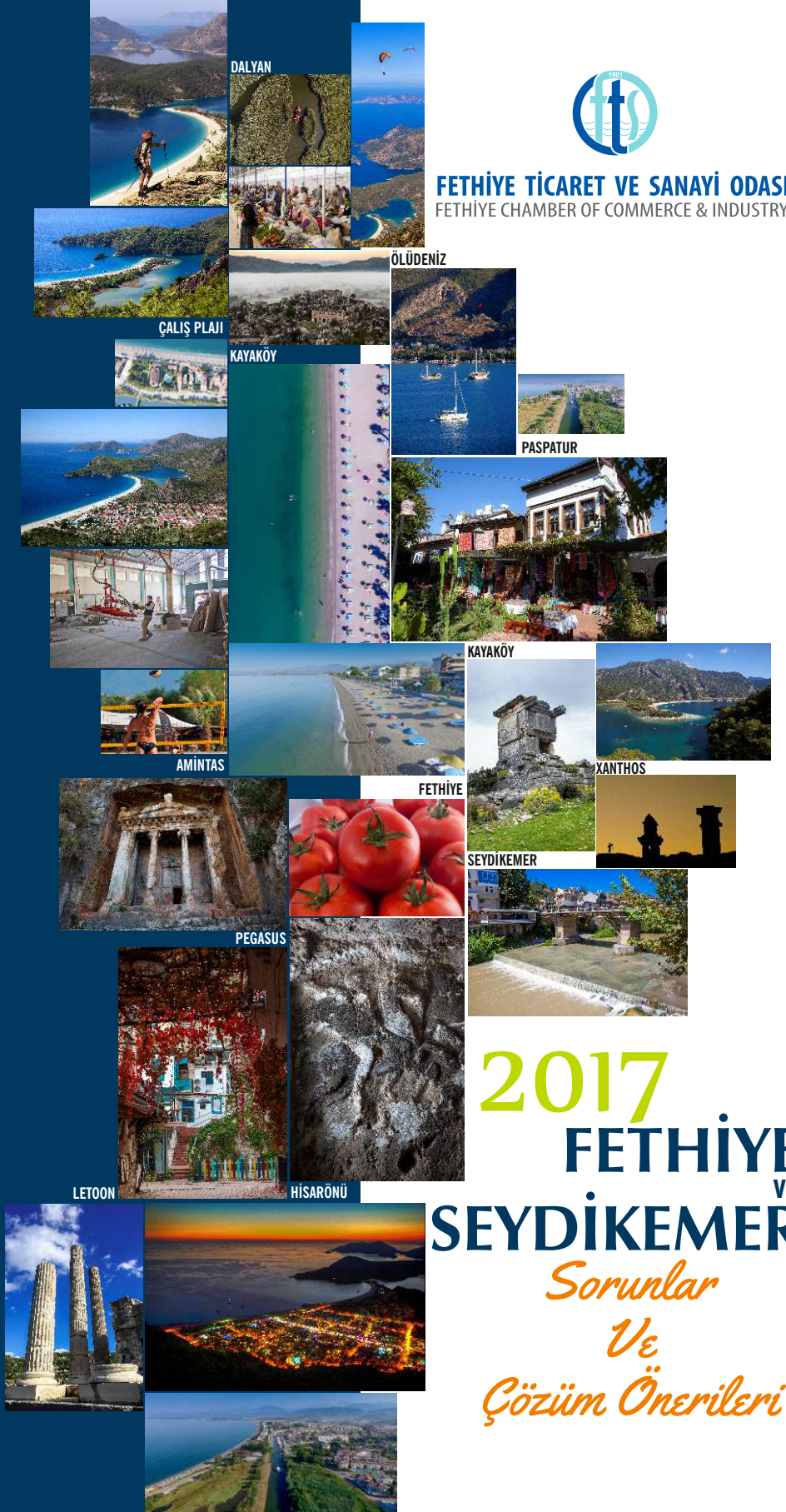
FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

EFQM

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

2017 FETHİYE ve SEYDİKEMER Sorunlar Ve Çözüm Önerileri

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

FETHİYE ve SEYDİKEMER **SORUNLAR ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

2017

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI

Taşıyaka Mahallesi 144 Sokak No: 119-1
Fethiye / MUĞLA
Telefon : 0 252 614 11 15
Faks : 0 252 614 57 91
www.fto.org.tr
info@fto.org.tr

YAYINA SUNAN
Füsün ŞAHİN

YAYINA HAZIRLAYANLAR
Ezgi KULLUKÇU

GRAFİK TASARIM
Özge DORMAN

BASIM
PINAR OFSET

BASIM TARİHİ
10.07.2017

SORUNLAR
ve
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ | **2017**

İÇİNDEKİLER

1 NOLU İMALATÇILAR MESLEK GRUBU

- Organize Sanayi Bölgesi İhtiyacı

12

2 NOLU TARIM, HAYVANCILIK, SU ÜRÜNLERİ TİCARETİ İLE ZİRAİ İLAÇ MESLEK GRUBU

- 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu İle İlgili Uygulamadaki Aksaklıklar
- Su Ürünlerindeki Yüksek Kdv Oranları

16

20

3 NOLU İNŞAAT TAAHHÜT MESLEK GRUBU

- Fethiye İlçesi ve 6360 Sayılı Kanunla Yeni Oluşturulan Mahalleleri Kapsayan Alanlara İlişkin İmar Önerileri

24

4 NOLU ELEKTRİK ELEKTRONİK VE DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI MESLEK GRUBU

- Beyaz Eşyadan Alınan Özel Tüketim Vergisi
- Fethiye Üniversitesi'nin Kurulması

24

32

5 NOLU İNŞAAT MALZEMELERİ MESLEK GRUBU

- Kayaköy'ün Restorasyonu,
- İlçemizde Bulunan Antik Tiyatro, Çarşı ve Kalenin Restorasyonunun Yapılarak Turizme Yeni Bir Konsept Kazandırılması İçin Çalışmaların Yapılması

36

38

6 NOLU KONAKLAMA HİZMETLERİ MESLEK GRUBU

- Fethiye'ye Yönelik Yeni Turizm Konseptlerinin Belirlenmesi
- Bölgeye Erişim Sağlayan İç ve Dış Direkt Uçak Seferlerin Azlığı
- Yerli Turiste Kredi Desteği

42

44

50

7 NOLU YİYECEK VE İÇECEK HİZMETLERİ MESLEK GRUBU

- Ticaret Sicili Adres Değişikliği Harçlarının Yüksekliği
- Turizmde Kalifiye Eleman Sorunu

50

52

8 NOLU SİGORTA VE FİNANS HİZMETLERİ MESLEK GRUBU

- Trafik Sigortalarının Serbest Tarifeden Çıkarılması

56

9 NOLU OTO KİRALAMA VE SEYAHAT AJANSLARI MESLEK GRUBU

- Ören Yerleri ve Koylar Bölgesindeki Katı Atık Sorunu
- Göcek Tüneli Ücret Uygulaması ve İkinci Tünelin Açılmaması

60

62

10 NOLU TOPTAN VE PERAKENDE GIDA TİCARETİ MESLEK GRUBU

- Perakende Ticaretin Düzenlenmesi

66

11 NOLU KUYUM, TEKSTİL VE AYAKKABI TOPTAN VE PERAKENDE TİCARETİ MESLEK GRUBU

- İstihdam Üzerindeki Vergi ve Yükler

70

12 NOLU AKARYAKIT, OTOMOTİV VE ULAŞTIRMA MESLEK GRUBU

- Akaryakıtta Vergi Yüğü
- İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik Taslağı

74

76

13 NOLU EMLAK, EĞİTİM, SAĞLIK VE SPOR TİCARETİ MESLEK GRUBU

- Günübirlik Kiralanan Evlerdeki Kayıt Dışılık

80

Organize Sanayi Bölgesi İhtiyacı

1 NOLU İMALATÇILAR MESLEK GRUBU

SORUN:**Organize Sanayi Bölgesi İhtiyacı**

10. Kalkınma Planı'nda da yer aldığı üzere, imalat sanayiinin bölgesel dağılımında dengesizlik gözükmemektedir. Fethiye ve Seydikemer de kapsayan TR 32 Bölgesi'ndeki 15 Organize Sanayi Bölgesi'nin (OSB) sadece 4 tanesi aktif olarak faaliyet göstermektedir. İmalat sanayinin OSB'ler gibi planlı sanayi alanlarında konumlanması, altyapı başta olmak üzere ortak ihtiyaçların temini konusunda büyük önem taşımaktadır. OSB'ler hem sürdürülebilir kalkınmaya hizmet etmekte, hem de sahip olduğu alt yapı sistemleri ile çevrenin korunmasına olanak sağlamaktadır. Ayrıca, turizm ve tarıma dayalı bir ekonomiye sahip Fethiye ve Seydikemer'de sektörel çeşitliliği sağlamak, imalat sanayinin potansiyelini harekete geçirmek, katma değerini yükseltmek, istihdamı artırmak ve bölgede sanayileşmenin planlı bir şekilde gelişmesini sağlamak ihtiyacını karşılamak üzere, Organize Sanayi Bölgesine ihtiyaç duyulmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Bölgemizde kurulacak OSB, yerel sermaye birikiminin il dışına çıkmasını engellemenin yanında Muğla'ya sermaye transferi açısından da önemli bir işlev görecektir. Getirilecek kümelenme yaklaşımı sayesinde sinerji sağlanacak ve ortak altyapılar kullanılarak daha düşük maliyetli hizmetlerden yararlanma avantajı elde edilecek, böylece rekabet avantajı tesis edilecektir. Ayrıca, eşsiz tarihi ve doğal güzellikleri bulunan bölgemizde sanayinin yaratabileceği olumsuz çevresel etkiler kontrol altına alınabilecektir.

Bu bağlamda Odamız, yatırımların önünü açmak, çevreye duyarlı yatırım imkânlarına katkıda bulunmak amacıyla Güney Ege Kalkınma Ajansı desteği kapsamında sonuçlandırılan Fethiye ve Seydikemer Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Fizibilite Etüdü projesini uygulamış, bölgede OSB'nin yapılabilirliği ile ilgili bir fizibilite çalışması yürütmüştür. Yapılan tanıtım toplantıları, odak grup çalışmaları ve arama konferansı sonuçlarında OSB kurulması konusun-

da toplumsal bir uzlaşa görülmüştür. Sektörlere ilişkin yapılan analizler ve talepler değerlendirildiğinde kurulacak OSB'nin "Taş ve Mermer İhtisas OSB" olması konusunda fikir birliği oluşmasını sağlamıştır.

1/25000'lik Çevre Düzeni Planı'na göre işaretli sanayi alanında kurulabilecek OSB için, proje neticesinde ortaya çıkan fizibilite etüdü niteliğindeki sonuç raporuna göre toplam giderler OSB müracaat işleri, kuruluş yer seçimi, arazi kamulaştırma çalışmaları, etüt proje ve mühendislik hizmetleri, altyapı inşaat işleri, ortak tesis ve teçhizat ile sosyal tesis kalemlerini kapsamaktadır. İki yıllık süreçte tamamlanması öngörülen başvuru ve yer seçimi işlemleri için Valilik uygun görüşü gerekmektedir. Bunun yanında, yine sonuç raporu içerisinde yer alan tahmini giderleri karşılamak üzere Muğla Valiliği'nin ve Muğla Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın maddi desteğine ihtiyaç duyulmaktadır.

İLGİLİ KURUM:

Muğla Valiliği, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

2 NOLU TARIM, HAYVANCILIK,
SU ÜRÜNLERİ TİCARETİ İLE
ZİRAİ İLAÇ MESLEK GRUBU

- 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu ile ilgili Uygulamadaki Aksaklıklar
- Su Ürünlerindeki Yüksek KDV Oranları

SORUN:

5957 Sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu ile İlgili Uygulamadaki Aksaklıklar

Türkiye sahip olduğu yüz ölçümü ve ürün çeşitliliği bakımından önemli bir taze sebze ve meyve üreticisidir. Tarımsal alandaki büyüklük, üretilen ürün çeşidi ve dış satım istatistikleri göz önünde bulundurulduğu zaman Türkiye, uluslararası alanda taze sebze ve meyve ihracatı yapan ilk on ülke arasında bulunmaktadır. Ancak tarım ürünlerinin üretiminde ve pazarlaması konusunda doğaya bağlı olma, risk ve belirsizliklerin yüksek olması, ürün türlerinin çok geniş bir yelpazede olması, bunun yanında tarım piyasasının istikrarsız olması gibi bazı sorunlar vardır. Nitekim Türkiye'de sebze ve meyve üretiminin hem üretim hem de pazarlama boyutunda bazı sorunları olduğu bilinmektedir. Toptancı halleri söz konusu ürün alışverişinin içerisinde sadece temel pazarlama görevlerini yerine getirmenin yanında, ürünlerin sağlıklı, hijyenik ve belirli standartlar kapsamında tüketiciye ulaşmasına imkan sağlamaktadır. Bu nedenle toptancı hallerinin yapısal durumlarının iyi analiz edilmesi ve toptancı hallerinin mevcut yapılarına ilişkin sorunların tespit edilmesi önemlidir.

Bu çerçevede sebze ve meyveler ile arz ve talep derinliğine göre belirlenecek diğer malların ticaretinin kaliteli, standartlara ve gıda güvenilirliğine uygun olarak serbest rekabet şartları içinde yapılmasını, malların etkin şekilde tedarikini, dağıtımını ve satışını, üretici ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunmasını, meslek mensuplarının faaliyetlerinin düzenlenmesini, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir sisteme kavuşturulmasını ve işletilmesini sağlamak amacı ile 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 2010 yılında çıkarılmış ve yürürlüğe girmiştir. Ancak önemi bu kadar büyük olan Kanunun uygulamasında bir takım güçlükler ve sorunlarla karşılaşmakta olup, konuya ilişkin önerilerimiz aşağıda sunulmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

✓ Kanunun 4. maddesinin 5. fıkrasına "Malların toptan alım ve satımı toptancı hallerinde yapılır. Ancak, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (d) ve (f) bentlerinde belirtilen toptan alım ve satımlar ile perakende ya da toptancı halinde toptan olarak satmak veya münhasıran kendi tüketiminde kullanmak üzere fatura veya müstahsil makbuzu ile üreticilerden yapılan toptan alımlar toptancı haline bildirilmek kaydıyla toptancı hali dışında da yapılabilir." demek suretiyle maddenin f bendinde belirtilen "iyi tarım uygulamaları kapsamında sertifikalandırılan ürünler" in toptancı haline girme zorunluluğu bulunmadığı ifade edilmiştir. Ancak iyi tarım uygulamaları kapsamında sertifikalandırılan ürünlerin toptancı hallerine girmesine gerek görülmemesi kamuoyunda ve tüketiciler nezdinde yanlış değerlendirilmekte ve toptancı hallerinde iyi mal satılmadığı gibi olumsuz bir algıya sebep olmaktadır. Her geçen gün gelişen ve tüm ürünleri kapsar hale gelen bu sistemi bazı kuruluşlar reklam vasıtası olarak kullanmakta ve haksız rekabete sebep olmaktadır. Bu kapsamda Kanunun md. 4/5'te ifade edilen cümleden f bendinin çıkarılarak, düzenlemenin "iyi tarım uygulamaları kapsamında sertifikalandırılan ürünler" in de toptancı haline girme zorunluluğu bulunması şeklinde revize edilmesi önerilmektedir.

✓ Kanunun 4. maddesinin 7. fıkrasına göre; "Herhangi bir toptancı halden satın alındığı veya herhangi bir toptancı haline bildirildiği belgelenen malların satışı engellenemez, bu mallar üzerinden mükerreren hal rüsumu alı-

namaz ve bunlar toptancı haline girmeye zorlanamaz." Hükmü amirdir. 5957 sayılı Kanunun özünde toptan satışların toptancı halinde yapılacağı açıkça ifade edilmişse de anılan fıkradaki farklı yorumlar piyasalarda sorunlara sebep olmaktadır. Bu konuda çok sayıda sözlü ve yazılı şikayetlerin Bakanlık yetkililerine de zaman zaman ulaştırıldığı malumlarıdır. Bu çerçevede konu hakkında yaşanan karışıklığın giderilmesi adına maddenin "Herhangi bir toptancı halden satın alındığı veya herhangi bir toptancı haline bildirildiği belgelenen malların perakende satışı engellenemez, bu mallar üzerinden mükerreren hal rüsumu alınamaz ve bunlar toptancı haline girmeye zorlanamaz" şeklinde yeniden düzenlenmesi talep edilmektedir.

✓ Kanunun md.8/1'e göre "Toptancı halinde satılan mallardan yüzde bir, toptancı hali dışında satılan mallardan yüzde iki oranında hal rüsumu tahsil edilir. Ancak, "Bakanlar Kurulunca aksi kararlaştırılmadıkça," üretici örgütlerince toptancı halinde satılan mallar ile toptancı haline bildirimde bulunmak şartıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen mallardan hal rüsumu alınmaz. Bakanlar Kurulu, Bakanlığın teklifi üzerine hal rüsumu oranlarını, değişen piyasa şartlarına göre, genel olarak veya mal bazında uygulanmak üzere yüzde doksana kadar azaltmaya veya artırmaya yetkilidir." denilmektedir.

Toptan satışların hal dışında serbest bırakılmasını müteakiben, toptancı hallerinin ciroları büyük ölçüde azalmıştır.

Mallar hallerde toplanıp arz talebe göre sağlıklı fiyat oluşturulmadığı için piyasalarda fiyat kargaşası yaşanmaktadır. Hal dışındaki haksız rekabetin bir ölçüde dengelenmesini teminen KDV uygulamasında olduğu(hal içinde % 1, hal dışında %8) gibi bir düzenlemenin bir an evvel gerçekleştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Rüsum oranlarının azaltılması belediye gelirlerini büyük ölçüde etkilemiş ve çok sayıda belediye toptancı hallerinde hizmet veremez hale gelmiştir. Hal dışındaki işlemlerde rüsum oranlarının artırılması belediyelerimizin gelirlerinin artmasına sebep olacak, dolayısıyla belediyeler hallerde yeterli hizmet verebilecek hale gelecektir. Bu kapsamda Kanunun md.8/1'in "toptancı hallerinde satılan mallardan

yüzde bir, toptancı hali dışında satılan mallardan yüzde 8 oranında hal rüsumu tahsil edileceği" şeklinde yeniden düzenlenmesini talep etmekteyiz.

✓ Kanunun 11. maddesinin 1. fıkrasına göre "Belediye toptancı hallerindeki işyerleri, kiralama veya satış yoluyla işletilir. Ancak satılan işyeri sayısı, o haldeki toplam işyeri sayısının yüzde elisini geçemez." hükmü amirdir. Yasanın bu maddesinin fiilen uygulanması mümkün değildir. Zira haldeki işyerlerinin hangi %50'si satılacak, hangileri kalacaktır? Her toptancı halin kendine göre bir yerleşimi, farklı özellikli işyerleri bulunmaktadır. Talep halinde haldeki işyerlerinin tamamı satılabilmektedir. Bu kapsamda anılan maddenin "Belediye toptancı hallerindeki işyerleri, kira-

lama veya satış yoluyla işletilebilir. Talep olması halinde, o haldeki işyerlerinin tamamı satılabilir." şeklinde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

✓ Kanunun 11. maddesinin 6. fıkrasının (ı) bendinde; "Kiraladıkları işyerlerini Bakanlıkça belirlenen sebepler dışında başkasına devredenlerin ya da kiraladıkları veya satın aldıkları işyerlerini herhangi bir şekilde kullandıranların, kira sözleşmelerinin feshine ya da satış işlemlerinin veya tahsislerinin iptaline belediye encümenince karar verilir." hükmü mevcuttur. Belediyelerimize ait toptancı hallerinden bazılarının mülkiyeti Adana, Mersin, Tarsus, Gaziantep'te bulunan hal esnaflarına satılmıştır. Kendi mülkiyetinde ticari faaliyette bu-

lunan hal esnafının hastalık, yaşlılık, iş değişikliği vb. sebeplerle sahibi oldukları işyerlerini aynı sorumlulukları taşımak ve halcilik faaliyetinde bulunmak kaydı ile kiraya verebilmelerinin yerinde bir hak olacağı değerlendirilmektedir. Bu noktada söz konusu maddenin "Kiraladıkları işyerlerini Bakanlıkça belirlenen sebepler dışında başkasına devredenlerin ya da kiraladıkları veya satın aldıkları işyerlerini toptancı hali faaliyetleri dışında herhangi bir şekilde kullandıranların, kira sözleşmelerinin feshine ya da satış işlemlerinin veya tahsislerinin iptaline belediye encümenince karar verilir." şeklinde değiştirilmesi taleplerimizden biridir.

İLGİLİ KURUM:

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
Muğla Büyükşehir Belediyesi, Bölge Milletvekilleri

SORUN:**Su Ürünlerindeki Yüksek KDV Oranları**

Su ürünleri yetiştiriciliği, Gıda ve Tarım Örgütü tarafından dünyada en hızlı büyüyen gıda sektörü olarak belirlenmiştir. Dünya'daki gelişmeler paralelinde ülkemiz sahip olduğu su kaynakları, modern ve ileri teknoloji varlığı, girişimci ruhu ve her türlü yatırım olanakları ile şanslı ve potansiyeli yüksek bir ülkedir. Bu potansiyelini çok iyi kullanmak zorundadır. Bu anlamda sektörü daha da ileri boyutlara taşıyacak, stratejilere, projeksiyonlara, destekleme politikalarına ve uygulamalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Türkiye, dünyanın su ürünleri yetiştiriciliğinde en hızlı büyüyen ülkeleri arasındadır. Bu noktada ülkemiz Avrupa'da alabalık yetiştiriciliğinde birinci, çipura ve levrek üretiminde ise ikinci sıraya yükselmiştir. Türkiye'nin alabalık yetiştiriciliğinde % 70 kadar kapasitesi Muğla'dan, Muğla'nın ise % 70 kadar kapasitesi Fethiye'dendir. Bu kapsamda, sanayi ve hizmetler sektöründe istihdamın küçüldüğü, işsizlik oranının yükseldiği günümüzde alabalık yetiştiren işletmelerin sağladığı istihdam olanağı bölgemizin sosyal ve ekonomik yapısı için anlamlı olduğu kadar, ülkemiz için de anlamlıdır.

2016 yılı Ocak ayında çıkarılan 2015/8353 sayılı Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının, Özel Tüketim Vergisi Oran ve Tutarlarının ve Tütün Fonu Tutarlarının Belirlenmesi Hakkında Karar'la su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılanlar da dâhil, tüm yemlerde uygulanan KDV oranı kaldırılmıştır. Bu kapsamda tüm et yetiştiricilerinin (et tavuk, balık) kullandığı yemlerdeki KDV 0'a inmiştir. Su ürünleri toptan ticaretinde ise KDV % 8, işlenmiş perakende satışta ise KDV % 18'dir. Ancak et ürünleri toptan ticarete % 1 olan KDV, perakende ticarete % 8'dir. Başka bir ifade ile su ürünleri toptan ve perakende ticarete KDV oranı et ürünlerine göre çok fazla yüksektir. Su ürünleri perakende ve toptan satışında var olan yüksek KDV maliyetleri üreticilere zarar verdiği gibi, nihai tüketiciyi de etkilemektedir. Kaldı ki, su ürünleri yetiştiriciliğinde maliyetin % 75-80'ini zaten yem giderleri oluşturmaktadır. KDV maliyeti de dahil edildiğinde su ürünleri üreticisi oldukça zor durumda kalmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Ülkenin ekonomik ve sosyal yapısında son derece olumlu katkıları olması beklenen, sürdürülebilir üretim kapsamında kısıtları olmayan su ürünleri üretimine, her türlü idari ve mali destek sağlanmalı, bu üretim ve istihdam potansiyeli, akılcı planlama, des-

tek ve uygulamalarla değerlendirilmelidir. Bu çerçevede su ürünleri perakende ve toptan satışta KDV oranının indirilmesi, en azından et ürünleri ile KDV oranının paralel olması sektörün ön önemli ve ivedi taleplerindendir.

İLGİLİ KURUM:

Maliye Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Bölge Milletvekilleri

• Fethiye İlçesi ve 6360 Sayılı Kanunla Yeni Oluşturulan Mahalleleri Kapsayan Alanlara İlişkin İmar Önerileri

3 NOLU İNŞAAT TAAHHÜT MESLEK GRUBU

SORUN:

Fethiye İlçesi Ve 6360 Sayılı Kanunla Yeni Oluşturulan Mahalleleri Kapsayan Alanlara İlişkin İmar Önerileri

Fethiye ilçe merkezine ait parçalar halindeki (1.Etap, 2. Etap, S.Patlangıç, Karagedik, Çatalarık ve ilave diğer imar planları) tüm ölçeklerdeki imar planları, elde edilmiş tarihleri ve planlama hedefleri açısından ömürlerini tamamlamış durumdadır. Bahsedilen imar planlarının uygulamaları da büyük oranda bitirilmiş, yapılaşmalarını tamamlamış, çeşitli kamu yatırımları ile teknik ve sosyal altyapılar plan hedeflerine ulaşmıştır.

Söz konusu imar planlarının elde edilmiş yöntemindeki plana esas resmi kurum görüşlerinin alınmamış olması, özellikle 1. Etap ve 2. Etap imar planları için, planların yapıldığı ve onaylandığı tarihlerde jeolojik-jeoteknik etüt raporlarının bulunmaması, sadece 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının onaylanması ve bütüncül 1/5000 ölçekli nazım imar planlarının yapılmamış olması, kıyı kesimlerinde onaylı plan paftalarında kıyı kenar çizgileri ile imar planlarının uyuşmaması gibi sıkıntılarla birlikte, planların onaylandığı tarihte yürürlükte bulunan 'Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik'e ve halen yürürlükte bulunan 'Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği' ne uygun olmaması imar planları ile ilgili en temel problemlerdendir. Bununla birlikte, 'Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 4. Maddesinin 'k' fıkrasında, "1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı tanımında; imar planının, plan hükümleri ve ayrıntılı raporuyla bir bütündür." denilmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Dolayısıyla, Fethiye ilçe merkezindeki tüm etap ve bölgelere ait imar planlarının tek bir plan ismi ve tek bir plan onama sınırı içerisinde (hem 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, hem de 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı) yapılması ve bu planların bütünlüğünü sağlayan Fethiye İmar Planı Hükümlerinin yukarıda belirtilen eksiklerin de tamamlanarak, imar planıyla birlikte onaylanması daha doğru olacaktır.

Fethiye İlçe merkezindeki tüm plan etaplarına ait imar planları, planlama hedefi yıllarına ulaşmıştır. Ömürlerini tamamlamış bulunan bu imar planları hem yukarıda belirtilen eksiklikler ile hataların giderilmesi hem de tüm Fethiye'nin 2050 yılı hedeflerinin belirlenmesi ve planlara yansıtılması için ivedilikle revize edilerek bütünleştirilmesi gerekmektedir. Böylece; 2B ile vatan- daşın devletten aldığı yerlerin imar sorununu çözümlendiği gibi Fethiye'nin ilave arsa ihtiyacı da karşılanmış olacaktır.

Revizyon İmar Planı çalışmalarında, mevcut imar planlarındaki tespit edilen sorunların çözümlenmesi, yeni yatırım ve plan hedeflerinin oluşturulmasına yönelik yapılabilecek işlemler kısaca şöyle özetlenebilir.

✓ Fethiye Körfezinin korunması ve planlı kullanılması için 'Körfez Planlaması' yapılmalı ve imar planlarına işlenmelidir. (Günübirlik gezi tekneleri, profesyonel-amatör-turizm amaçlı balıkçıların güzergâhları ve parklaşma yerlerinin belirlenerek planlara işlenmeli v.s.)

✓ Kruvaziyer limanın gerçekleştirilebilmesi için bilimsel çalışmalar çer-

çevesinde yer seçimi yapılarak, belirlenecek "Kruvaziyer Limanı" alanının çevresiyle birlikte bütünlük içerisinde planlanması yapılmalıdır.

✓ Fethiye kent merkezinde yeni bir ulaşım sistemi ve otoparklar planlanmalı, taşınacak eğitim ve kamu kurumu alanlarından boşalan alanlara yapılacak düzenlemelerle yeni yer altı ve yer üstü otoparkları yapılmalı, bu çalışmalar çerçevesinde şehir merkezinde trafik sistemi yeniden gözden geçirilmelidir.

✓ Mustafa Kemal Bulvarı; (22 m.-lik yol) güzergâhında oluşmuş ticarethaneler, imar planlarında halen konut alanı olarak planlı durumdadır. Halkın ihtiyaçlarını karşılayan ticarethanelerin sorunlarını çözmek amacıyla 22 m.lik yol güzergâhı imar planlarında "Ticaret Alanı" olarak planlanmalıdır.

✓ Yeni Camii ile Balık Pazarı arasındaki alanda; dolmuş duraklarının bulunduğu alan dâhil olmak üzere, eski deprem evleri yer almaktadır. Bu alanlarda yeni imar planı hazırlanarak yaya ve araç yolları, otoparkları ve ticari alan kullanımları ile birlikte, prestij alanına dönüşümünü sağlayacak modern yapılaşmayı teşvik edici planlama kararları oluşturulmalıdır. Bu alanlardaki mevcut ve eski deprem evleri ruhsata ve plana aykırı olarak yapılan ilave ve tadilatlarla derme çatma barakalarda ticaret yapmaya çalışan esnafın bu kötü görünümünden kurtarılması gerekmektedir. Bu amaçla modern yapılaşmayı teşvik edici imar hakları oluşturulmalı, söz konusu alanlar kent merkezine yakışır bir görüntüye kavuşturulmalıdır.

✓ Turizm yapılamayacak kadar küçük konut alanlarına bitişik konumdaki parsellerde, "Turizm Tesis Alanı" olarak planlı alanlar, 'Gelişme Tercihli Alanlar' olarak planlanmalı, yapılaşma tercihlerini turizm olarak kullanacak yatırımcılar için avantajlı plan hükümleri belirlenmelidir. Böylece, turizm alanlarında yapılaşmış olan konutların kat mülkiyetine dönüşümündeki hukuki sorunlar da çözümlenmiş olacaktır.

✓ Karagözler Mahallesi'ndeki yarımadada bulunan koylar, imar planlarında 'Günübirlik Turizm Alanı' olarak planlanmalı bu doğrultuda, bu alanların elektrik, su, çöp vb. sorunlarına çözümler üretilmeli, ulaşımı sağlayan araç

trafik yolları düzenlenmelidir.

✓ Mevcut Sanayi Sitesi imar planı kararları ile 'Küçük Sanatlar Sitesi' olarak planlanmalı, burada yer alan orta ve büyük ölçekli sanayi kullanımları için teknik ve sosyal altyapı alanları ile birlikte yeni bir Sanayi Bölgesi planlanmalıdır.

✓ Fethiye Ovası'nda yer alan eski yerleşim alanlarının (meskûn mevkiler) imar planları ivedilikle yapılmalı, bu alanlardaki yapılaşma problemleri çözümlenmelidir.

✓ Fethiye ilçe merkezi dışarısında bulunan mahallelere ait imar sorunlarının ivedilikle çözümlenmesine ihtiyaç vardır.

✓ Göcek Mahallesi'nde bulunan marinalar, yat çekek alanları, yat mola noktaları ve iskelelerin imar sorunları çözümlenmelidir. Bu alanlarda kapasite belirleme çalışmaları yapılmalıdır. Buna bağlı olarak, 1994 tarihinde Kıyı Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte, yapımı zorunlu hale gelen Kıyı Alanları revizyonu yapılmalıdır.

✓ Fethiye ilçesinin ihtiyacı olan ve çevreye zarar veren "Yat Çekek ve İmalathanesi" olarak faaliyet gösteren işletmelerin Karaot mevkiine taşınması için "Yat Çekek ve İmalat Alanı" olarak ivedilikle planlaması gerekmektedir.

✓ İlçe merkezine bağlanan önemli mahallelerden, Kayaköyü'nün yıllardan beri sürüncemede kalan ve bir türlü sonuçlandırılmayan imar planları yapılmalıdır. İmar Planlarının hazırlanmasındaki vizyon, Kayaköyü'nün kullanılarak

korunması ve tarihsel değerlerinin yaşatılması olmalıdır. Bu nedenle resmi kurum görüş ve etütlerine dayalı klasik planlama anlayışı yerine relöve, restorasyon çalışmaları yapılmalı tarihi dokuya uygun sokak, cephe ve mimari yapı stilleri belirlenmelidir. Kentsel tasarım projesine uygun olarak planlama yaklaşımı ve ilkeleri oluşturulmalıdır. Yerleşim alanlarının belirlenmesinde, sadece resmi kurumların görüş ve etütlerini veri olarak kullanılmamalı, yöre halkının katılımını ve sorunların çözümünü sağlayacak, anketler, arazi kullanış bilgileri, bilimsel araştırmalar, demografik veriler ve nüfus projeksiyonları, mülkiyet bilgileri, mekânın tarihçesi, kültürel veriler, çevresinde bulunan yerleşim alanları gibi veriler ışığında titizlikle ve hassasiyetle analiz ve sentez çalışmaları yapılarak planlama kararları oluşturulmalıdır.

İLGİLİ KURUM:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

- Beyaz Eşyadan Alınan Özel Tüketim Vergisi
- Fethiye Üniversitesi'nin Kurulması

4 NOLU ELEKTRİK ELEKTRONİK VE DAYANIKLI
TÜKETİM MALLARI MESLEK GRUBU

SORUN:**Beyaz Eşyadan Alınan Özel Tüketim Vergisi**

Özel Tüketim Vergisi insanların yaşamını sürdürebilmesi için gerekli olan ürünlerin dışında kalan lüks tüketime giren ürünler ile çevre kirliliğine neden olan ve insan sağlığını etkileyen ürünlerin kullanımın miktarını düşürmek için belirli mallarda ve ürünlerde maktu olarak yada oransal olarak alınmakta olan tüketim vergisidir ve dolaylı bir vergi türüdür. Özel tüketim vergisi türündeki vergiler az gelişmiş ülkelerde uygulama alanı daha çok olan vergilerdir. Çünkü dolaysız vergiler ve genel tüketim vergilerinin uygulanması güçlü ve yaygın örgütlenmiş bir mali idareyi gerektirmektedir. Çeşitli zorluklar nedeniyle az gelişmiş ülkelerde tüketim vergileri ve genellikle sadece bazı mal gruplarını içeren özel tüketim vergileri uygulanmaktadır.

Ülkemizde devletin vergi gelirleri içerisinde dolaylı vergilerin payı ortalama % -70'lerdedir. Avrupa Birliği ülkelerinde ise, dolaylı vergiler toplam verginin ortalama %30-35'lerini oluşturmaktadır. Ülkemizde kayıtdışı ekonomi arttıkça beyana dayalı, dolaysız vergiler azalmaktadır. Bunlar azaldıkça da bütçe açıklarının kapanması için dolaylı vergilere yüklenilmekte, böylece tüketiciye de fiyatlar bir o kadar yansımakta ve vergi sistemindeki adaletsizlik hızla büyümektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Herkesin evinde olan çamaşır makinesi, buzdolabı, televizyon gibi beyaz eşyalar lüks tüketim kabul edilerek, dolaylı bir vergi türü olan özel tüketim vergisi alınmaktadır. Ancak artık temel ihtiyaç olan beyaz eşya lüks mal olmaktan çıkmıştır. İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz ortamında ve döviz kurlarında yaşanan büyük dalgalanmalar nedeniyle beyaz eşyaların ÖTV'sine süreli olarak indirimler yapılmıştır. Bakanlar Kurulu kararıyla beyaz eşya ve küçük ev

aletlerinden alınan yüzde 6.7'lik özel tüketim vergisinin (ÖTV) sıfırlanması ve mobilyada da KDV oranının aynı tarihe kadar yüzde 18'den yüzde 8'e düşürülmesi ürünlerin fiyatlarına yansımış ve bu yansıma sayesinde sektörler hareketlilik kazanmıştır. Oysa temel ihtiyaç haline gelen beyaz eşyadan ÖTV'nin hiç alınmaması ve KDV'nin de belirli bir oranda düşürülmesinin süreklilik göstermesi gerektiği değerlendirilmektedir.

İLGİLİ KURUM:

Maliye Bakanlığı

SORUN:

Fethiye Üniversitesi'nin Kurulması

Malumları olduğu üzere, üniversiteler, kurulduklarından bu yana bireysel ve sosyal gelişimin yanında, bulundukları yörenin ekonomik kalkınmasında da önemli rol oynayan aktörler olup, toplumda verimliliğin artması, işsizliğin azalması, bireysel gelirin artması ve bunların sonucunda da ülkenin ekonomik gelişiminin sağlanması ve pek çok sosyokültürel gelişimi beraberinde getirdiğinden bireyler ve toplumlar için büyük önem taşımaktadır.

1992 yılında ilimizde kurulan Muğla Üniversitesi'nin her geçen gün artan akademik kapasitesinin yanı sıra Muğla'nın ve ilçelerinin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkısı büyüktür. Bu noktadan hareketle, Fethiye'ye Muğla Üniversitesi'nin 4 yıllık fakültesinin/fakültelerinin açılmasının ilçenin hem ekonomik, hem de sosyokültürel kalkınmasına ivme kazandıracak düşüncesi ile 2012 yılında Odamızın öncülüğünde Fethiye Yüksek Öğretim Kurumları Yaptırma Yaşatma ve Destekleme Derneği kurulmuş ve ilçemize Muğla Üniversitesi'ne bağlı fakültelerin açılması için kollarını sıvamıştır. Öte yandan açılacak fakülteler için üniversite kampüsü olmaya müsait alanlar araştırılmış ve yer tespitin yapılması ve diğer finansman sorunlarının çözümlenmesinin ardından Karaçulha bölgesinde kampüs alanı oluşturulmuştur.

Fethiye ve çevresine ekonomik ve sosyal olarak pek çok olumlu katkıda bulunacak olan kampüste bulunan 5 adet bloktan 1 bloğun yapımı Fethiye Yüksek Öğretim Kurumları Yaptırma Yaşatma ve Destekleme Derneği ve Odamız tarafından üstlenilmiştir. Söz konusu üniversite alanındaki 2 bloğun inşaatı ise üniversite tarafından yapılmış olup, 1 blok Fethiye Belediyesi'nce yapılmaktadır. Öte yandan İşletme Fakültesi'nin peyzaj ve alt-yapı projeleri bitirilmiş ve bir kısmı da uygulanmıştır.

Fethiye İşletme Fakültesi 2016-2017 eğitim öğretim yılının 2. yarısında Karaçulha'daki yeni kampüs alanını kullanmaya başlamıştır. Geçtiğimiz yıl Fethiye Tarım Bilimleri Fakültesi'nin açılması ve halihazırdaki Fethiye Sağlık Meslek Yüksek Okulu'nun da fakülteye dönüşmesi ile beraber ilçemizde Muğla Üniversitesi'ne bağlı fakülte sayısı 3'e yükselmiştir. (Fethiye İşletme Fakültesi, Fethiye Tarım Bilimleri Fakültesi ve Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi) Yaklaşık 4 bin civarlarında seyreden öğrenci sayısının, 2017 yılı ve sonrasında Ziraat Bilimleri Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin öğrenci alımına başlamasıyla birlikte 10 bin rakamına ulaşması beklenmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na göre bir yerleşim yerinde üniversite kurulması için en az 3 fakülte kurulması gerekmektedir olup, ilçemizde açılan 3 fakülte ile Fethiye Üniversitesi'nin önü açılmıştır.

Bu kapsamda bölge ekonomisine ve kültürel yapısına büyük katkı sağlayacak olan Fethiye Üniversitesi için ihtiyaç duyulan kaynak ve ilgili kurumlardan izinlerin alınması suretiyle çalış-

malara başlanması ve üniversitenin ilçemize kazandırılması büyük önem taşımaktadır. Öğrenci, idari memur ve öğretim kadrosuyla birlikte Muğla ekonomisine, sosyo-kültürel hayatına ciddi katkı sağlayan Muğla Üniversitesi gibi, Fethiye Üniversitesi'nin de bölgemizin hem ekonomik hem de sosyo-kültürel gelişimini beraberinde getireceği şüphesizdir.

İLGİLİ KURUM:

Bölge Milletvekilleri, YÖK, Muğla Üniversitesi

- Kayaköy'ün Restorasyonu,
- İlçemizde Bulunan Antik Tiyatro, Çarşı ve Kalenin Restorasyonunun Yapılarak Turizme Yeni Bir Konsept Kazandırılması İçin Çalışmaların Yapılması

5 NOLU İNŞAAT MALZEMELERİ MESLEK GRUBU

SORUN:**Kayaköy'ün Restorasyonu**

1922 yılında Yunanistan'a mübadele ile giden Rumlardan kalan tarihi Kaya Köyü Fethiye'nin en önemli turizm değerlerinden biridir. UNESCO tarafından Dünya Dostluk ve Barış Köyü ilan edilen Kayaköy, beş bin yıllık tarihi, iki adet kilisesi ve kullanılabilir vaziyetteki sekiz yüz adet evi ile her yıl binlerce yerli ve yabancı turistin ziyaretine uğramaktadır. Ancak bu durumun Fethiye ekonomisi için herhangi bir katma değeri bulunmadığı gibi; tarih, doğa, kültür öğelerinin hepsine sahip olan Kayaköy henüz arzu edilen restorasyon çalışmalarını da tamamlayamamıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Kayaköy gerek Özel Çevre Koruma gerekse Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararları ile korunmasına rağmen maalesef zamanın yok edici etkilerine maruz kalmaktadır.

Bu bağlamda; Levissi Bölgesi'nde tarihi binaların olduğu bölgenin bir an önce turizme kazandırılması için; yerel halkın da görüşü ve desteği alınarak restorasyon çalışmaları yapılmalı ve bölge, turizme kazandırılmalıdır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca geçmiş yıllarda bölgenin restorasyonu ve

ekonomiye kazandırılması için ihale sürecine gidilmiş ancak sonuçlanamamıştır. Bu kapsamda Kayaköy'ün turizme kazandırılması, Fethiye ekonomisine bir katma değer yaratması için restorasyon çalışmalarının ihale sürecinin kaldığı yerden devam etmesi önem arz etmektedir. Kayaköy'deki eşsiz tarihi ve kültürel mirasın zamanın yıkıcı etkisinden kurtarmak ve bürokrasinin hızlandırılarak sorunların ivedilikle çözülmesi temel beklentimizdir.

İLGİLİ KURUM:

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bölge Milletvekilleri

SORUN:

İlçemizde Bulunan Antik Tiyatro, Çarşı ve Kalenin Restorasyonunun Yapılarak Turizme Yeni Bir Konsept Kazandırılması İçin Çalışmaların Yapılması

1980'li yılların ikinci yarısından itibaren Türkiye turizmindeki gelişmeye paralel olarak Fethiye, deniz-güneş-kum eksenli bir turizm hareketi içinde olmuştur. İlçemiz, Turizm Danışma Bürosu'nun istatistiklerine göre, 2015 yılında yaklaşık 1.300.000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

1980'lerden 2017'ye geldiğimizde klasik pazar olarak adlandırılan Avrupa pazarında Fethiye halen deniz-güneş-kuma dayalı bir turizm destinasyonu algısına sahiptir. Bu nedenle yöredeki turizm faaliyetleri 4 aylık bir periyoda sıkışmıştır ve turizmden elde edilen gelirin büyük kısmı Ölüdeniz-Hisarönü-Kaya-Çalış gibi bölgelerde faaliyet gösteren işletmeler tarafından kazanılmaktadır. Bu durum, sektörün dar boğaza girmesine, kendini yenileyememesine ve Fethiye merkezde faaliyet gösteren işletmelerin turizmden hak ettiği payı alamamasına sebep olmaktadır.

Fethiye ve Seydikemer çevresinde yer alan Kshantos, Sydma, Cadianda, Tlos gibi tarihi yerlerin yanı sıra Fethiye merkezde Amyntas Kaya Mezarları, Telmessos Tiyatrosu ve Fethiye Kalesi, Paspatur Çarşısı gibi önemli tarihi noktalar mevcuttur. Bütün bu tarihi değerler mevcut hali ile turistik çekim alanı yarat(a)madığı için özellikle Paspatur esnafı turizmden pay alamayıp ticari olarak can çekmektedir.

1. derece arkeolojik sit alanı içinde bulunan Telmessos Tiyatrosu'nun ise kalıntıları 1991-1994 kazısı ile gün ışığına çıkartılmıştır. Söz konusu çalışma ile gün yüzüne çıkarılan tiyatronun restorasyonu Haziran 2012 itibariyle T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkıları ile başlatılmıştır ancak geçen bunca yıla rağmen restorasyon çalışmaları halen tamamlanamadığı gibi tiyatroda binlerce yıllık orijinal dokuların söküldüğü ve yerine günümüz mermer taşlara benzer doku ile kaplandığı hakkında basın yayın kuruluşlarında haberler yer almaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

2.000-2.500 kişilik kapasitesi olan Telmessos Tiyatrosu'nun koruma-kullanma dengesi gözetilerek yapılan restorasyonunun ivedilikle tamamlanması gerekmektedir. Tiyatronun ulusal ve uluslararası birçok organizasyona ev sahipliği yapabilecek duruma gelmesi, bölgenin kültür turizmine çok büyük katma değer sağlayacaktır.

Öte yandan Telmessos Tiyatrosu'nda yapılan restorasyon çalışması tek başına yeterli değildir. Amyntas Kaya Mezarları, Fethiye Kalesi ve Paspatur Çarşısı'nın da etkin bir turizm ürünü haline getirilmesi gerekmektedir. Antik Telmessos'un ilk akropollerinden biri olarak kullanılan Fethiye Kalesi, Ortaçağ'da yapılmıştır. Osmanlı Dönemi'nde silahhane ve karakol olarak kullanılan Fethiye Kalesi Fethiye'nin bütün

manzarasına hakim konumu ile de avantajlıdır. Fethiye Kalesi ve Amyntas Kaya Mezarları üzerinde yapılacak çevre düzenleme ve restorasyon çalışmalarının yanı sıra Paspatur Çarşısı'nın cephelerinin iyileştirilmesi gerekmektedir. Akdeniz ev mimarisi tipolojisi oluşturarak Paspatur Çarşısı'nın özgün kent dokusu ile bütünlük arz edecek mimariye kavuşması için ilgili bütün tarafların bir araya gelerek ortak hareket etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Aynı şekilde, 36.800 m² alanda bulunan Fethiye Kalesi'nin kazısının T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kaynak aktararak gerçekleştirilip, restorasyon projesinin oluşturulması ve Amyntas Kaya Mezarları'na seyir terasları inşa edilerek çevre düzenlemesi yapılması gerekmektedir.

İLGİLİ KURUM:

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Fethiye Müze Müdürlüğü,
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Muğla İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü,
Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, Fethiye Belediyesi,
Muğla Büyükşehir Belediyesi

- Fethiye'ye Yönelik Yeni Turizm Konseptlerinin Belirlenmesi
- Bölgeye Erişim Sağlayan İç ve Dış Direkt Uçak Seferlerin Azlığı
- Yerli Turiste Kredi Desteği

6 NOLU KONAKLAMA HİZMETLERİ
MESLEK GRUBU

SORUN:**Fethiye'ye Yönelik Yeni Turizm Konseptlerinin Belirlenmesi**

Bölge ekonomisinin en önemli belirleyicilerinden olan turizm sektörü, ne yazık ki bölgemizde yalnızca yaz ayları ile sınırlı kalmaktadır. Oysa ilçemiz, deniz-kum-güneş turizmi dışında, farklı konseptlerde de turizme katkı sağlayabilecek kapasiteye sahiptir. Özellikle kongre ve spor turizmine dayalı atılacak adımlar, hem turizmin tüm yıla yayılmasına katkı sağlayacak, hem de sadece yaz ayları ile sınırlı turizm sektörünün dış etkenlere daha az bağımlı hale getirecektir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

İlçemiz, sahip olduğu beşeri ve ekonomik coğrafya nitelikleri sayesinde yalnızca deniz-kum-güneş turizmine değil, spor ve kongre konseptli alternatif turizm faaliyetlerine de son derece elverişli haldedir. Basketbol ve futbol dışındaki ana spor branşları dışında yelken, kürek, yüzme, yamaç paraşütü, dağcılık, bisiklet ve eskrim gibi amatör spor branşlarında da büyük bir potansiyeli barındıran Fethiye'de konu ile ilgili atılacak adımlar, turizmin tüm yıla yayılması hususunda önemli katkı sağlayacaktır. Söz konusu niyetin gerçekleşebilmesi için yapılması gereken ilk iş, sportif faaliyetlerin uygun şekilde düzenlenebilmesi için gereken tesis ve sporu icra eden sporcuları ağırlayabilecek tüm alt ve üst yapıya sahip otel yatırımlarıdır. Bu bağlamda Fethiye'ye yapılacak olimpik yüzme havuzu, Eren Dağı Kayak Merkezi'nin tekrardan faaliyete geçirilmesi ve

farklı dallardaki sportif organizasyonlara ev sahipliği yapılması gibi faaliyetler ilçemizin spor turizmi merkezi haline dönüşmesini sağlayacaktır.

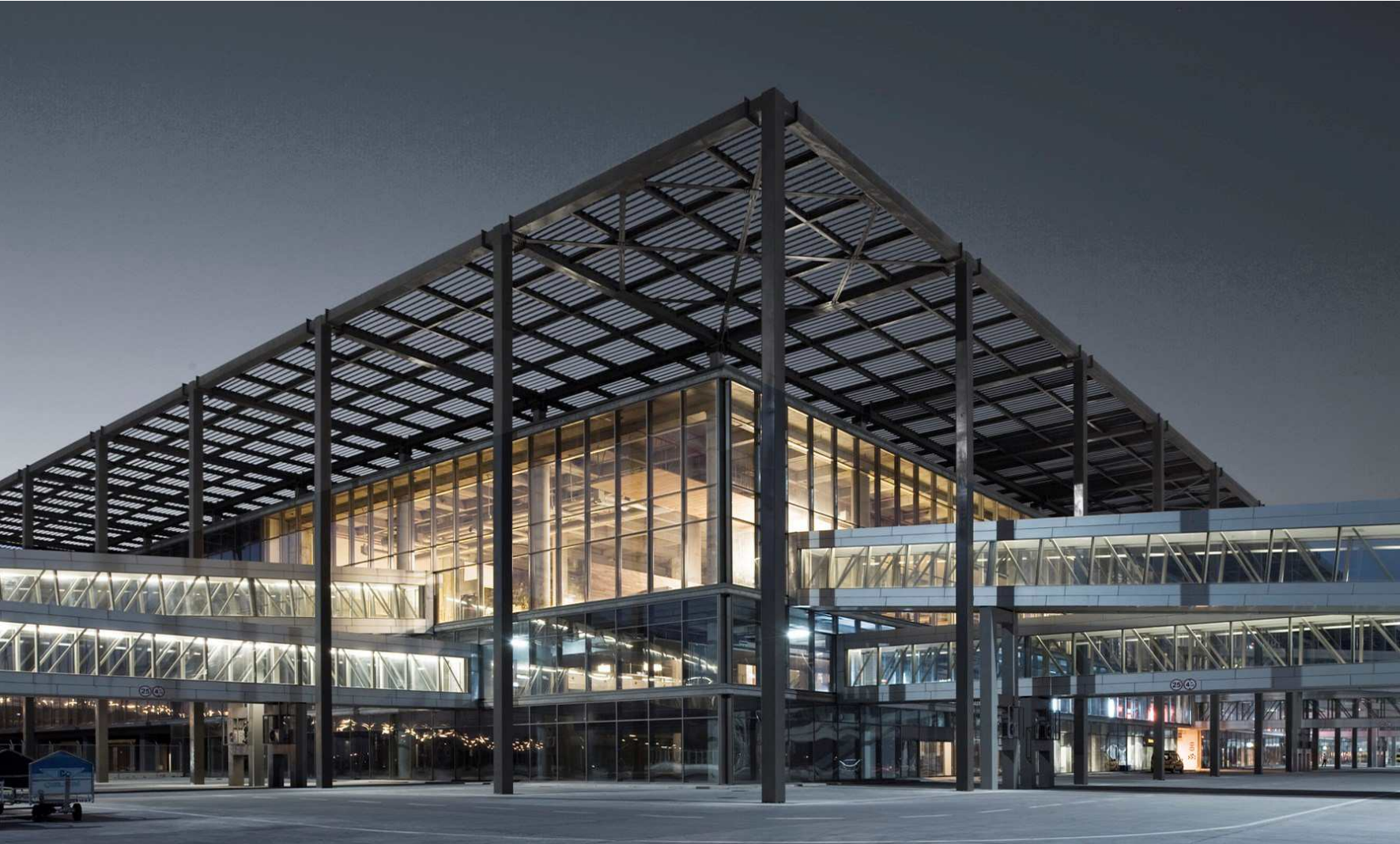
Alternatif turizme konu olabilecek bir diğer konu kongre turizmidir. Yükseliş gösteren nüfusa ve ticari faaliyetlere bağlı olarak artan toplantı, kongre ve konferans sayısı kongre turizmini, turizmin önemli bir dalı haline getirmiştir. Fakat, kış sezonunda toplantı salonuna sahip büyük otellerin de kapanmasıyla birlikte bu tarz faaliyetlere ev sahipliği yapabilecek nitelikte yer bulmak gün geçtikçe zor bir hal almaktadır. Dolayısıyla bölgeye hizmet edebilecek kültür ve kongre merkezinin yapımı, hem turizme hem de sosyo-ekonomik hayata önemli katkı sağlayacaktır. Söz konusu kültür ve kongre merkezinin yapılması için ivedilikle alternatif yer tespitleri yapılmalı ve çalışmalara başlanmalıdır.

İLGİLİ KURUM:

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi,
T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

SORUN:**Bölgeye Erişim Sağlayan İç ve Dış Direkt Uçak Seferlerin Azlığı**

Günümüzde turizm destinasyonlarına varmak amacıyla yerli ve yabancı turistler tarafından en çok tercih edilen ulaşım şekli, havayolu taşımacılığıdır. Bölgemize hizmet eden ve en yakın havaalanı olan Dalaman'a hem yurtdışından hem de yurt-

içinden, özellikle de bazı noktalardan istenilen düzeyde direkt uçuşlar bulunmamaktadır. Dalaman Havalimanı'nın uçuş seferlerinin az olması, hatta bazı bölgelerden hiç sefer olmaması Muğla'ya gelen yerli yabancı turist satışını doğrudan olumsuz olarak etkilemekte, bölgenin tercih edilirliliğini azaltmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Turizmin 12 yıla yayılması için kış aylarında da bölgemize turist gelebilmesini sağlayacak imkanlar sunulmalıdır. Bu imkanların en başında bölgemize hizmet eden Dalaman Havalimanı'na iniş yapabilecek direkt uçak seferleri gelmektedir. Ülkemiz Başkenti Ankara'dan Dalaman'a, kış aylarında yalnızca iki gün için direkt sefer bulunmaktadır. Bu iki nokta arasında direkt sefer sayısı yaz aylarında kış aylarına kıyasla artış göstermekte fakat istenilen düzeye ulaşmamaktadır. Bölgemize gelecek turistler, aktarmalı seferleri kullanmaktan imtina etmektedir.

Benzer sorun, yurtdışından gelen turistler için de mevcudiyetini korumaktadır. Avrupa'nın önemli metropollerinden biri olan Berlin'den Dalaman'a direkt sefer bulunmamaktadır. Yabancı havayolu şirketleri ülkeler arasında yaşanan ikili ilişkiler dolayısı ile ya sefer sayısını azaltmış ya da seferlerini iptal etmişlerdir. Bu noktada, yerli firmalarımızın devreye girip, turizmin lokomotif olan Muğla'nın en işlek havalimanı Dalaman'a, yurtdışı ve yurtiçindeki şehirlerden gelen yabancı ve yerli turist yoğunluğunu dikkate alarak direkt sefer koyması ve mevcut seferlerin sayısını arttırması gerekmektedir.

İLGİLİ KURUM:

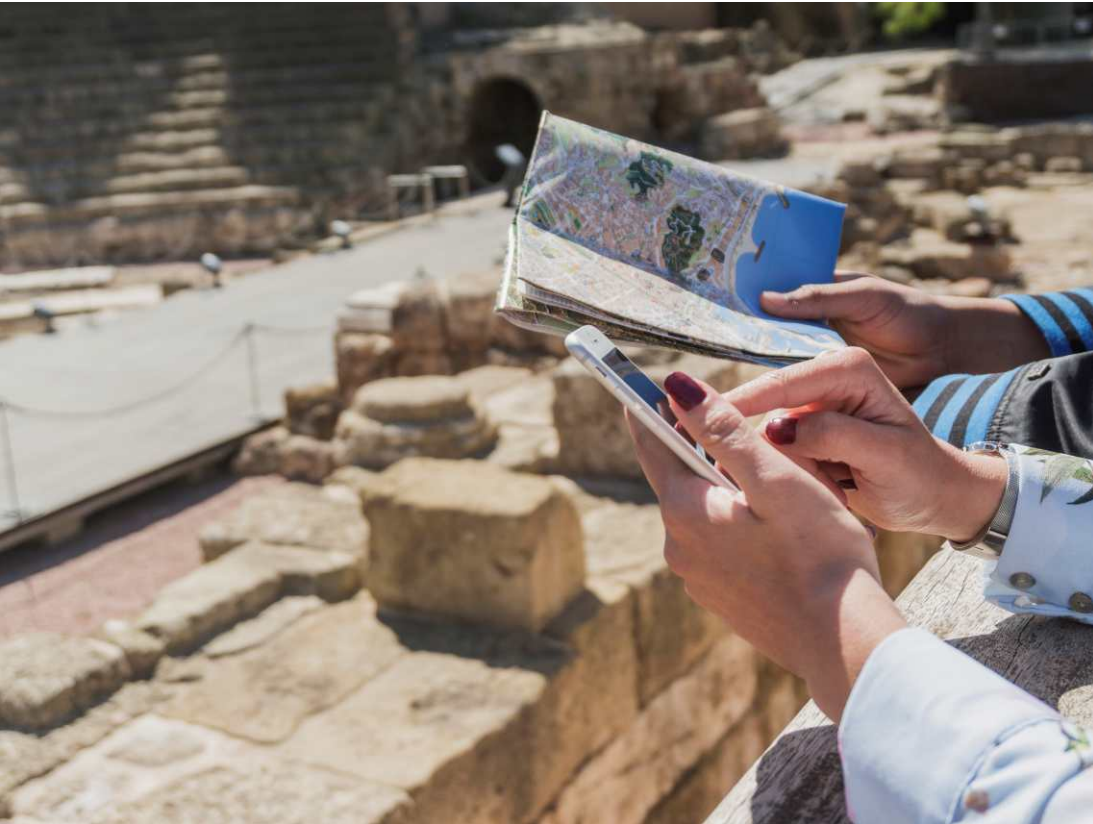
Havayolu şirketleri, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı

SORUN:**Yerli Turiste Kredi Desteği**

Turizm sektörünün turist sayısında % 30, doluluklarda ise % 50 oranında düşüş yaşadığı 2016 yılında dış politikada yaşanan olumsuzlukların yanı sıra ülkemizde yaşanan darbe girişimi sonrasında da iç turizmde büyük durgunluk yaşanmıştır. Zincirleme olarak gelişen bu olaylar rezervasyon iptalleri ile karşı karşıya kalan turizmcilarımızın büyük kayıplarına sebep olmuştur.

2017 yılında toparlanma için çeşitli adımlar atılmışsa da dünyanın beş büyük turizm fuarı arasında yer alan EMİTT Fuarı bile kapılarını bu yıl % 20'lik bir düşüşle açmıştır.

2016 ve beraberinde 2017 yılında dış pazarlarda yaşanan olumsuz gelişmeler sonrasında turizm sektörü haliyle yönünü iç pazara çevirmek zorunda kalmıştır. Hal böyle olunca 2017 yılı için iç turizme verilen önemin artırılması, ortalama Türkiye nüfusunun % 7-8'lerde bulunan seyahat sayısının % 20'ler civarına getirilmesi ile turizm sektörünün uğradığı kaybın bir nebze olsun azaltacağı değerlendirilmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Yabancı tur operatörlerine getirilen turist sayısına bağlı olarak verilen yakıt ve kredi desteğini içeren teşviklerin, yerli turistler için çalışan operatörler için de verilmesi, tanıtım bütçesi hazırlanması ve bu bütçenin ivedilikle iş-

ler hale getirilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda erken rezervasyon indirimleri ve kredi kartına daha çok taksit imkânı sağlanması gibi avantajlarla yerli turistin ilgisinin çekilmesi öncelikli olarak düşünülmelidir.

İLGİLİ KURUM:

Maliye Bakanlığı, Kültür Ve Turizm Bakanlığı, Bölge Milletvekilleri

- Ticaret Sicili Adres Değişikliği Harçlarının Yüksekliği
- Turizmde Kalifiye Eleman Sorunu

7 NOLU YİYECEK VE İÇECEK HİZMETLERİ
MESLEK GRUBU

SORUN:**Ticaret Sicili Adres Değişikliği Harçlarının Yüksekliği**

Ticaret siciline tescil edilmiş vakalarda meydana gelecek her türlü değişikliklerin tescili zorunlu olup, ilgili mevzuat gereği bu değişiklikler harca tabidir. Oranları her yıl yeniden düzenlenen ticaret sicili harçlarından özellikle adres değişikliği işlemine ilişkin harç maliyetleri maalesef üyelerimize ağır gelmekte ve tescili zorunlu olan adres değişikliği tescilinden kaçınılmasına neden olmaktadır. Böylece ticaret sicili kayıtlarının güncelliği de tehlikeye girmektedir.

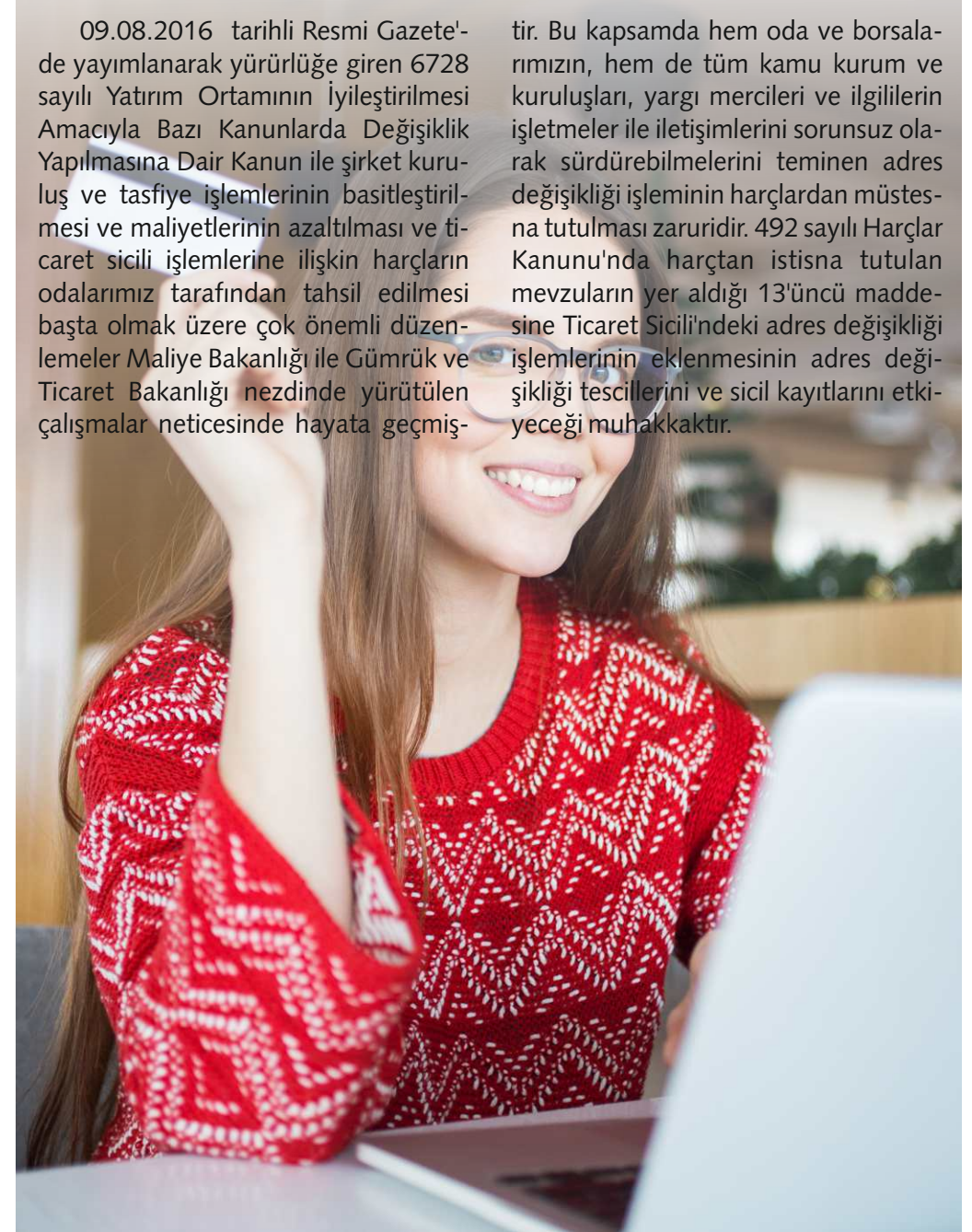
Örneğin adres değişikliği işlemine ilişkin sermaye şirketlerinin 2017 yılı için değişiklik harcı 367,50 TL ve tasdikname için 38,50 TL olmak üzere toplam 406 TL'dir. İlgili harç tutarı gerçek kişilere ait işletmelerde 204,5TL ve kooperatiflere ait işletmelerde ise 154,30 TL'dir. Bu noktadan hareketle harçların yüksekliği, ilgililerin tescil işleminden kaçınmasında çok büyük etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öte yandan adres değişikliği tescil işleminin üyelerce yapılmaması oda ve borsaların üyeleri ile iletişimini olumsuz yönde etkilediği gibi, adreslerin güncel olmaması tüm kurumları etkilemektedir. Şöyle ki, kamu kurum ve kuruluşları ve yargı mercileri tarafından Ticaret Sicili'nden üyeler ve adresleri hakkında bilgi istenmektedir. İlgili işletmelerce adresler güncellenmediğinden ilgililere doğru bilgiler gönderilememektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

09.08.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile şirket kuruluş ve tasfiye işlemlerinin basitleştirilmesi ve maliyetlerinin azaltılması ve ticaret sicili işlemlerine ilişkin harçların odalarımız tarafından tahsil edilmesi başta olmak üzere çok önemli düzenlemeler Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde yürütülen çalışmalar neticesinde hayata geçmiştir.

Bu kapsamda hem oda ve borsalarımızın, hem de tüm kamu kurum ve kuruluşları, yargı mercileri ve ilgililerin işletmeler ile iletişimlerini sorunsuz olarak sürdürebilmelerini teminen adres değişikliği işleminin harçlardan müstesna tutulması zaruridir. 492 sayılı Harçlar Kanunu'nda harçtan istisna tutulan mevzuların yer aldığı 13'üncü maddesine Ticaret Sicili'ndeki adres değişikliği işlemlerinin eklenmesinin adres değişikliği tescillerini ve sicil kayıtlarını etkileyeceği muhakkaktır.

İLGİLİ KURUM:

Gümrük Ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Bölge Milletvekilleri

SORUN:

Turizmde Kalifiye Eleman Sorunu

Turizm sektörü ülkemizde olduğu kadar bölümümüzde de istihdam içinde önemli bir yere sahiptir. Sektörün emek yoğun olması da onu istihdam dostu bir sektör olarak öne çıkarmaktadır. Bu nedenle ülke istihdamının artırılmasında ve işsizlik sorununun çözümünde büyük bir role sahiptir.

Turizm sektöründeki istihdam ülke toplam istihdamının % 5'ine yaklaşmaktadır. Ayrıca turizm sektörü istihdamının önemli bir bölümünü "yiyecek ve içecek hizmetleri" alt sektörü oluşturmaktadır. Bu alt sektörün turizm sektörü istihdamındaki payı ise % 80'e tekabül etmektedir.

Ancak turizm sektöründe çalışanların eğitim durumları açısından dağılımına baktığımızda ise ilginç bir sonuç karşımıza çıkmaktadır. Çalışanların % 55'ini ilk ve ortaöğretim mezunları oluştururken turizm eğitimi alanların sektörde istihdam edilme oranlarının düşük olduğunu görmekteyiz.

Turizmde yaşanan kalifiye eleman istihdam sorununun en önemli nedenlerinden biri Türkiye'de değişik düzeylerde turizm eğitimi veren kurumların varlığına rağmen, yetiştirilen öğrencilerin sayısındaki yetersizlikler ve yetiştirilen öğrenciler arasındaki nitelik farklılıklarıdır. Başka bir ifade ile, yeterli düzeyde kalifiye eleman yetiştirilmemesi sonucu olarak turizm sektöründe turizm eğitimi almış kalifiye eleman istihdam edilememekte, büyük ölçüde kalifiye olmayan sezonluk işçi çalıştırılması yoluna gidilmektedir.

Türkiye'de özellikle 1980'li yıllardan sonra devlet tarafından sağlanan cazip teşvik ve kredi olanaklarıyla turizm yatırımları büyük gelişme göstermiş; buna bağlı olarak turizm gelirleri ve istihdam olanakları artmıştır. Ancak tüm bu gelişmeler yaşanırken, bu işletmelerde hizmet verecek nitelikli elemanların nasıl yetiştirileceği dikkate alınmamıştır. Bu kontrolsüz ve plansız büyüme, beraberinde birçok sorun doğurmuştur. Bu sorunlardan en önemlisi, sektör çalışanlarının temel eğitimden ve özellikle nitelikli mesleki eğitimden yoksun olmalarıdır. Türkiye'deki turizm eğitiminin genel sorunları; turizm eğitim politikası ve planlamasındaki yetersizlikler, turizm sektörü ile turizm eğitimi veren kurumlar arasındaki koordinasyon bozukluğu, turizm eğitiminde entegrasyon ve koordinasyon bozukluğu, eğitilmiş personelin yasal himaye altına alınmaması, ders programlarındaki yetersizlikler, eğitim araç ve gereç yetersizlikleri, yabancı dil öğretim yetersizlikleri, ile öğrenci sayılarının fazlalığı şeklindedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Dünyada, bilimsel ve teknik alanda baş döndürücü gelişmeler ve ilerlemeler yaşanmaktadır. Artık kabuk değiştiren dünyada bilgi, en değerli sermaye haline gelmiştir. Bilginin elde edilebilmesi, işlenmesi, nihayet bilgiden bilgi üretilebilmesi ise, ancak gelişen teknolojiyi yadırgamayan, etkin, verimli ve kaliteli bir eğitim sistemiyle mümkün olabilmektedir. Bu eğitim sistemine sahip olan ülkeler; sosyal, siyasi ve ekonomik açıdan güçlü ve parlak istikballerini garanti altına almışlar demektir.

Türkiye'nin turistik arz verileri ile turizmden elde ettiği gelir miktarı kıyaslandığında, hak ettiği yerde olmadığı görülmektedir. Bu durumun en önemli nedeni, temel ve mesleki turizm eğitimine gereken öneminin verilmemesi, mevcut sorunlarına etkin ve kalıcı çözümler üretilmemesidir. Ne yazık ki Türkiye, turizm alanında hayati bir öneme sahip eğitim konusunun önemini yeterince kavrayamamış ve gereken eğitim yatırımlarını yapmakta yavaş ve yetersiz kalmıştır.

Dünya turizm örgütünün (WTO) verilerine göre, Türkiye'de turizm 2020 yılına kadar %5,5 oranında büyüyecektir. Bu büyüme oranı Avrupa ülkeleri arasında en yüksek 4. büyüme oranı olacaktır. Turizm endüstrisinden en yüksek faydanın sağlanabilmesi ancak; etkin, kaliteli ve tabana yayılmış temel ve mesleki bir turizm eğitim sistemiyle

mümkün olur. Bu nedenle, özellikle gelişmekte olan ülkelerin mesleki ve teknik bilgilerinin yetersiz kalması, turizm hizmetlerinin istenilen standartları yakalayamaması, tur operatörlerinin bu ülkelere seyahat düzenlemekte isteksiz ve çekimser davranmasına neden olmaktadır. Gerek mesleki ve teknik bilgilerin aktarılabilmesi ve gerekse turizmde yüksek hizmet standardının yakalanabilmesi için hizmet veren işgücünün, hizmet içi eğitimi alması gerekliliği yanında, turizm alanına henüz adım atmamış olan işgücünün (öğrencinin) mesleki eğitim almış nitelikli bir işgücü olarak, sektörde yerini alması gerekmektedir.

Ancak sektördeki hizmet kalitesi de istihdam kalitesi ile doğru orantılı bir ilişki arz etmektedir. İstihdamın kalitesi de onun eğitim durumuna bağlıdır. İstihdamın kalitesi arttıkça hizmet kalitesi de artacaktır. İstihdamda yaşanan bu sorunlar çözülmediği sürece işletmelerin hizmet kalitelerinde fark edilemeyen düşüşler yaşanması ve gelir kayıpları kaçınılmaz bir sonuç olarak karşımıza çıkacaktır. Hizmet kalitesinde meydana gelecek bir düşüş ise, Türkiye'yi tercih eden yabancıların profillerinde bir değişmeye yol açacak ve turist başına harcama miktarlarının her geçen süre içinde düşmesine neden olabilecektir.

İLGİLİ KURUM:

Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı

Trafik Sigortalarının Serbest Tarifeden Çıkarılması

8 NOLU SİGORTA VE FİNANS
HİZMETLERİ MESLEK GRUBU

SORUN:**Trafik Sigortalarının Serbest Tarifeden Çıkarılması**

2017/1 Karayolları Motorlu Araçlar Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin Genelge'ye istinaden 12 Nisan 2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren trafik sigortalarındaki "tavan fiyat" uygulaması sonrası sigorta acenteleri poliçe düzenleme konusunda bir takım zorluklar yaşamaktadır. Sigorta şirketleri tavan fiyat uygulamasında zarara uğrayacaklarını değerlendirerek acentelere poliçe düzenlemede

- Sistemlerinin arızalı olduğu
- Mevcut sistemlerinin tavan fiyat uygulamasına uyumlu hale getirilmesi için çalışma yaptıkları
- Acenteleri ferdi kaza, konut sigortası gibi daha karlı poliçe düzenlemeleri konusunda zorladıkları
- Teklif verilse bile onay aşamasında yetkiye düşürme
- 3-4 ay taksit uygulamasını kaldırarak nakit ya da kredi kartına tek çekim uygulaması

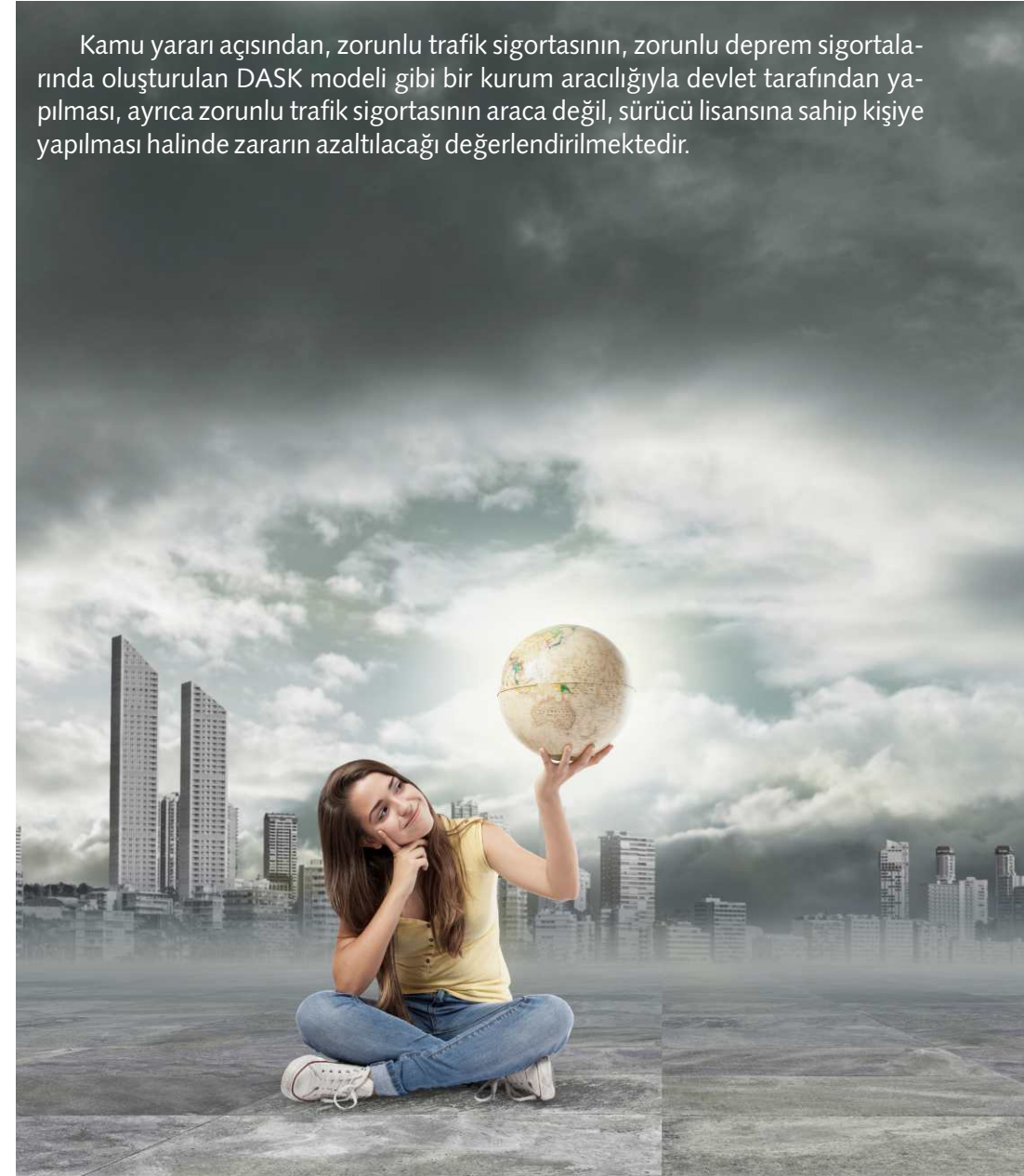
şeklinde bürokratik engeller çıkartıp, poliçe düzenlettirmedikleri görülmüştür.

Oysa 5684 Sayılı Sigortacılık Kanununun Zorunlu Sigortaları düzenleyen 13'üncü maddesinin 1.fıkrasında "Bakanlar Kurulu, kamu yararı açısından gerekli gördüğü hallerde zorunlu sigortalar ihdas edebilir. Sigorta şirketleri, 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi ile üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet gösterdiği sigorta branşlarının kapsamında bulunan zorunlu sigortaları yapmaktan kaçınmaz". hükmü açıkça ifade edilmektedir.

Mevzuatta açıkça ifade edilen bu hükmü rağmen sigorta şirketlerinin zarara uğradıkları gerekçesi ile Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarını yapmaktan imtina ettikleri, poliçelerin düzenlenmesini sistem üzerinden engelledikleri, onaylanmadıkları ve kredi kartı ile taksitlendirme seçeneğini ortadan kaldırarak vatandaşın işini zorlaştırdıkları bilinen bir gerçektir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Kamu yararı açısından, zorunlu trafik sigortasının, zorunlu deprem sigortalarında oluşturulan DASK modeli gibi bir kurum aracılığıyla devlet tarafından yapılması, ayrıca zorunlu trafik sigortasının araca değil, sürücü lisansına sahip kişiye yapılması halinde zararın azaltılacağı değerlendirilmektedir.

İLGİLİ KURUM:

TOBB Sigortacılık Müdürlüğü, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
Sigortacılık Genel Müdürlüğü, Bölge Milletvekilleri

- Ören Yerleri ve Koylar Bölgesindeki Katı Atık Sorunu
- Göcek Tüneli Ücret Uygulaması ve İkinci Tünelin Açılmaması

9 NOLU OTO KİRALAMA VE SEYAHAT
ACENTELERİ MESLEK GRUBU

SORUN:**Ören Yerleri ve Koylar Bölgesindeki Katı Atık Sorunu**

Bölgemiz birçok yerli ve yabancı misafir için deniz-kum-güneş turizmi dışında tarihi mirası ile çekim merkezi haline gelmiştir. Ören yerlerimizin güzelliği ve tarihi yapıları geçmişin en güzel izlerini yansıtmakta o günlere ait önemli ipuçlarını bulundurmaktadır. Köklü bir tarihe sahip olan geçmişimizi en iyi anlamanın, o günlerin şartlarını öğrenmenin en önemli araçlarından biri olan ören yerleri kentimizin en kıymetli hazinelerindendir. Yaşanan tüm bu güzelliklerin yanı sıra ne yazık ki ilçemizdeki örenyerlerine gereken ihtimam ve önem gösterilmemektedir. Tarihi miras içerisinde yer alan eski yerleşim yerleri, yol kenarları ve refüjlerin çöplerle kaplı bulunması, ziyaret amaçlı gelen yerli ve yabancı misafiri olumsuz etkilediği gibi sağlık açısından da büyük tehlike teşkil etmektedir.

Öte yandan ören yerlerinin yanı sıra Aksazlar, Samanlık, Kuleli, Boncuklu gibi önemli koyları ve Hillside ve Letoonia gibi tatil köylerini içerisinde bulunduran Oyuktepe Yarımadası, özellikle yaz aylarında atılan ve biriken çöplerin toplanmaması sorunu ve buna bağlı olarak bölgede oluşan çok ciddi boyuttaki çevre kirliliği problemi ile karşı karşıya kalmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Söz konusu sorun hakkında geçtiğimiz yıl Odamızca ilgili kurumlar nezdinde gerçekleştirilen girişimler maalesef sonuçsuz kalmıştır. Anılan sorun bölgemize gelen yerli ve yabancı misafirlerimiz kadar yerel halkı da etkilemekte, bunun yanı sıra bölgemizin imaj ve itibarını da zedelemektedir. Bu kapsamda ülkenin en önemli turizm kentlerinden olan ilçemizde özellikle ören

yerlerinde ve yukarıda ifade edilen koylarda yaşanan çevre kirliliğinin önlenmesi, çöp toplama konusunda özellikle orman alanlarında yaşanan yetki karmaşasının 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu gereği sona ermesi için tüm kurum ve kuruluşlarımızın masaya oturarak dönemsel, geçici çözümler yerine kalıcı çözümlerin üretilmesi, önlem alınması kaçınılmazdır.

İLGİLİ KURUM:

Fethiye Belediyesi, Muğla Büyükşehir Belediyesi,
Fethiye Orman İşletme Müdürlüğü

SORUN:

Göcek Tüneli Ücret Uygulaması ve İkinci Tünelin Açılmaması

Göcek Tüneli, Dalaman Havaalanı ve Muğla ve yöresinden ilçemize gelen yerli ve yabancı turistlerin ulaşımı açısından oldukça önemlidir. Dalaman'a inen turist, Fethiye ve Marmaris'e karayolu ile ulaşımını sağlamaktadır. Göcek Tüneli yapılmadan önce Fethiye yöresine gelen turistler oldukça virajlı Göcek rampalarını aşmak zorunda kalıyordu. Virajlı ve tehlikeli yolu ortadan kaldırmak amacıyla Göcek Tüneli'nin yapılması için yetmişli yıllarda bazı girişimlerde bulunulmuştur. Ancak, Göcek Tüneli'nin yapımına bir türlü başlanamamıştır. 8 Başbakan, 13 hükümet değişmesine rağmen yapılamayan tünel, 2006 yılında özel sektör tarafından yapımı tamamlanarak faaliyete geçmiştir.

Göcek Tüneli'nin faaliyete geçmesi bölgenin sosyoekonomik gelişimi açısından önemli bir yatırımdır. Tünel yapıldıktan sonra 30 dakika olan Dalaman-Göcek arası 12 dakikaya düşmüştür. 830 metre uzunluğundaki tünelden geçiş ise 1 dakika sürmektedir. Dikkat çeken önemli bir husus, söz konusu tünelin geçiş ücretleri konusundadır. Aydın-İzmir arasındaki 100km'lik otoyolun ücreti 3 TL iken 860 metrelik Göcek Tüneli geçiş ücretleri birinci sınıf araçlar (otomobil) için 5 lira, ikinci sınıf araçlar için (kamyonet) 7 lira, üçüncü sınıf araçlar (dingilli kamyon) için ise 10 liradır. Bu kapsamda 15 araçlı bir turizm taşımacısının bir sezonda tünel maliyeti yaklaşık 20.000 TL.'yi bulmaktadır.

Ayrıca, inşası tamamlanan fakat henüz faaliyete geçmeyen ikinci Göcek Tüneli'nin de özel sektör tarafından mı yoksa idare tarafından mı işletileceği, ücretli mi ücretsiz mi olacağı hakkında kamuoyunda birçok soru işareti bulunmakta olup, bu sorular cevapsız kalmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın kuruluşuna öncülük ettiği ve sekreteryasını yürüttüğü; bölgemizde yer alan kamu kurumu niteliğindeki 19 meslek kuruluşunu bir araya getirerek oluşturduğu Fethiye ve Seydikemer Meslek Kuruluşları Güç Birliği Platformu, Göcek Tüneli ücret uygulaması ve inşaatı tamamlanan, fakat henüz faaliyete geçmeyen ikinci tünel konusunu yaptığı toplantılarda bir çok defalar gündeme taşımıştır. Bu bağlamda, 2006 yılında yap-işlet-devret modeli ile hayata geçirilen ve hem Muğla'dan, hem de Dalaman Havaalanı'ndan ilçemize gelen turistlere ulaşımında büyük kolaylık sağlayan tünelin sürekli olarak artış gösteren geçiş ücreti konusunda çözüm önerilerini masaya yatırmış, sorunu kamuoyu ile paylaşmıştır. Ayrıca birinci tünel konusuna ek olarak, Karayolları 13'üncü Bölge Müdürlüğü tarafından yapımı üstlenilen ve tamamlanan 964 metre uzun-

luğundaki ikinci tünel hakkında da gündeme gelen bir takım soruları açıklığa kavuşturmak istemiş ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında girişimde bulunulmuştur.

Her ne kadar söz konusu tünel özel sektör tarafından ya-işlet-devret modeli ile hayata geçirilmiş olsa da, denetleyici ve düzenleyici rolü olan devletin, tünel ücretleri konusunda kamu yararı gözeterek bir alt ve üst limit koyması veya söz konusu tünelin kamulaştırılması konusunda çalışma yapması gerektiği düşünülmektedir.

Özellikle ticari amaçla taşımacılık yapan ve tüneli sıklıkla kullanan işletmelerin araçları için OGS ya da KGS kart uygulamasına geçilerek geçiş ücretlerinde indirim yapılması ve açılacak olan ikinci tünelin ücretsiz olarak bir an önce faaliyete geçerek bölgeye büyük katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

İLGİLİ KURUM:

Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Karayolları 13. Bölge Müdürlüğü, Bölge Milletvekilleri

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi

10 NOLU TOPTAN VE PERAKENDE GIDA
TİCARETİ MESLEK GRUBU

SORUN:

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi

Son yıllarda hızlı bir gelişim seyri izleyen perakende sektöründe; alış-veriş merkezi, büyük mağaza ve zincir mağaza sayılarının artması nedeniyle bu alanda ortaya çıkan boşlukları düzenleyen bir yasa uzun yıllardan beri TBMM'nin gündeminde idi. Bu alandaki kuralırsızlığı düzenleyecek bir regülasyonun olmaması başta yerel ve küçük esnaf olmak üzere perakende sektörünü yıllardan beri derinden etkilemiştir. Geçen bu süreçte metropollerden sonra küçücük şehirlere, kasabalara bile AVM'ler büyük mağazalar konuşlanmış, kuralırsız, kontrolsüz açılan zincir mağazalar sokak aralarına dahi girerek bakkalın yerini almıştır. Bu noktada 29 Ocak 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 6585 sayılı "Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" geç kalmış bir düzenleme olmakla beraber sektörde yaşanan sorunların çözümüne yönelik bir umut kaynağı olmuştur.

Ancak Kanunun içeriği ayrıntılı olarak incelendiğinde sektörün bu zamana kadar aldığı darbeyi tedavi edici ya da bundan sonra herhangi bir yara almasını engelleyici bir düzenleme ile ne yazık ki karşılaşamamıştır. Yıllardan bu yana sadece "İşyeri Açma Mevzuatı" kurallarına uyarak açılan ve sayıları yüzbinleri bulan büyük mağaza ve AVM'lere karşı önlem alınmaması sebebiyle birçok sektöre ağır darbe vurulmuştur. Hemen hemen her iş kolundaki esnafın ve KOBİ'nin işlerini büyük ölçüde aksatan hususların başında hipermarketlerin, grosmarketler ve benzeri büyük marketlerin şehir merkezlerinde ve birbirine çok sık açılması ve çalışma saatleri konusunda saat sınırlamasının olmaması gelmektedir.

Öte yandan ülkemizde ve beraberinde ilçemizde bir takım perakende sektörlerinde işyeri sayısı bakımından aşırı yığılmalar oluşmuştur. İşletme sahipleri ya da yeni işyeri açacaklar yeterince araştırma yapmadan sadece kulaktan dolma bilgilerle yatırıma girişmektedirler. Böylece aynı bölgede aynı mal ve hizmeti satan perakende işletme sayısı hızla artmakta ve bu durum da piyasada arz talep dengesini bozduğu gibi haksız rekabet unsurlarını da doğurmaktadır. Öte yandan yeterli sermaye, pazar ve sektör araştırması yapılmadan açılan bu işyerlerinin yaşam süreleri de çok kısa olup, birkaç yıl içinde batarken çevresindeki pek çok işyerine de zarar vermekte, esnafa ve devlete olan borçlarını ödemediği kaçmaktadır. Bu sorun ülke ve bölgemiz ekonomisinde daha ciddi kırılmalara yol açarak, ekonomik istikrara ulaşmayı da engellemektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un md.16/2/a'ya göre; Bakanlar Kurulu, üst meslek kuruluşlarının görüşlerini de alarak oluşturacağı teklifi üzerine, faaliyet konusu ve kollarına göre perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçişinde, işletme sayısı ve bunların birbirlerine yakınlığı, ulaşım imkânları, işletmelerin çevreye, altyapıya ve trafiğe getireceği yükler ile can ve mal güvenliği riski gibi ekonomik, sosyal, demografik ve çevresel faktörler açısından gözetilecek kriterleri belirleyerek, PERBİS işyeri açma ve çalışma ruhsatı onay sürecine dâhil etmek üzere belirlediği kriterleri Bakanlığa iletmeye ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenlemeye yet-

kilidir.

Bu kapsamda 6585 sayılı Kanunun md.16/2/a'ya istinaden perakende işletmelerin sayısı, bunların birbirine yakınlığı, ulaşım imkanları gözetilerek işyeri açma ve çalışma ruhsatı onay sürecine dâhil edilmek üzere kriterler belirlenmeli; ayrıca büyük mağaza ve alış-veriş merkezlerinin şehir merkezlerinden belirli uzaklıklarda açılmasına izin verecek şekilde yasal düzenlemeler yapılmalı ve çalışma saatlerindeki kuralırsızlığa sınır getirilmelidir. Talep edilen tüm bu düzenlemelerin yasal altyapısı 6585 sayılı Kanun'la sağlanmış ama Kanun Ocak 2015'te yürürlüğe girdiği halde halen uygulanmaya başlamamıştır.

İLGİLİ KURUM:

Muğla Ticaret İl Müdürlüğü, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bakanlar Kurulu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Fethiye Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Bölge Milletvekilleri

11 NOLU KUYUM, TEKSTİL VE AYAKKABI TOPTAN VE
PERAKENDE TİCARETİ MESLEK GRUBU

İstihdam Üzerindeki Vergi ve Yükler

SORUN:**İstihdam Üzerindeki Vergi ve Yükler**

Vergi yükü kavramı, ülke ekonomisinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulması gereken göstergelerdendir. Vergi mükellefleri, sadece vergi ödemekle kalmazlar, ayrıca bu vergileri ödemek için çeşitli masraflara da katlanır; defter tutarlar; personel istihdam ederler. Vergi yükü hesaplamalarında, bu maliyetlerin de göz önünde bulundurulması gereklidir.

Türkiye, OECD ülkeleriyle karşılaştırıldığında, KDV ve Gelir Vergisi oranları çok yüksek seviyelerdedir. Servet gelirleri üzerinden yeterli miktarda vergi alınmamaktadır. Ancak vergi gelirlerinin çok büyük bir bölümü ise ücretli kesimden elde edilmektedir.

Bu kapsamda istihdam üzerindeki vergi yükleri; kişilerin ücretleri üzerinden alınan gelir vergisi, damga vergisi, SSK primi ve işsizlik sigortası primi olarak karşımıza çıkmaktadır. İstihdam üzerindeki vergi ve yükler tüm özel sektörün rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir. 100 TL net para alan bir çalışanın işletmelere maliyet maalesef 180 TL'yi aşmaktadır.

Sosyal güvenlik primleri hariç toplam vergi gelirlerinin GSYİH'ye oranı dikkate alındığında ülkemiz vergi yükü en hızlı artan ülkelerdendir. Yüksek artışa rağmen genel vergi yükü yönüyle Türkiye halen AB ülkelerinin gerisindedir. Ücret gelirleri üzerindeki vergi yükü bakımından ise Türkiye'de üretim ve istihdam üzerindeki vergi yükü ağırdır ve bu durum yeni yatırımları engellemekte, kayıt dışını büyütme, ekonomik rekabet gücünü ve istihdam artışını zayıflatmaktadır.

Öte yandan kamu personeline ödenen ücretlere ilişkin vergi muafiyet ve istisnaları kamu personeli ile özel sektörde istihdam edilen işçi ücretleri üzerindeki vergi yükünün farklılaşmasına yol açmaktadır. Bu farklılıkların anayasal vergileme ilkeleri ile uyumlu olduğunu söylemek güçtür.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Rekabet ettiğimiz ülkelere baktığımızda sosyal güvenlik yükleri %30-40 aralığındadır. Bu nedenle istihdam üzerindeki prim yükü azaltılmalıdır. Öncelikli asgari ücret üzerinden vergi alınmamalıdır. Diğer taraftan, sosyal güvenlik primleri kesintilerinin tutarı makul bir seviye olan %20'lere çekilmelidir.

İşsizliğin önlenmesinde girişimciliğin desteklenmesi ve geliştirilmesi önemlidir. Bu anlamda yeni iş kuran girişimciler ilk 1 yıl her türlü vergiden muaf tutulursa hem girişimcilik hem de istihdam daha da teşvik edilmiş olacaktır.

İLGİLİ KURUM:

Maliye Bakanlığı, Bölge Milletvekilleri

- Akaryakıtta Vergi Yüğü
- İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik Taslağı

12 NOLU AKARYAKIT,
OTOMOTİV VE ULAŞTIRMA MESLEK GRUBU

SORUN:**Akaryakıtta Vergi Yüğü**

Akaryakıt, enerji ve ulaştırma girdisi olarak bütün sektörlerde kullanılmaktadır ve maliyet unsurlarının en önemlilerinin birini teşkil etmektedir. Ülkemizde petrol ve petrol ürünleri hem ÖTV hem de KDV yönüyle ciddi dolaylı vergi yükü taşımaktadır. Akaryakıt sektöründe KDV, ÖTV'li akaryakıt fiyatı üzerine uygulandığı için ÖTV'nin de yüzde 18'i oranında bir vergilendirmeye gidilmekte, başka bir ifade ile verginin vergisi alınmaktadır. Bu husus da vergi tekniği ve adaleti açısından sorunlu bir uygulamadır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 2017 yılı Mart ayı Petrol ve LPG Piyasası Fiyatlandırma Raporuna göre, K.Benzin 95 Oktan ürün fiyatı 1.46 lira olan benzin; rafineri, ÖTV, KDV, gelir payı, ana dağıtım şirketi ve bayi marjlarının eklenmesiyle pompada 5,18 lirayı bulmaktadır. Bu kapsamda 100 TL'lik akaryakıtın ortalama 60 lirası vergi olarak alınmaktadır. Türkiye benzin üzerindeki vergi yükünün en ağır olduğu ülkelerden biridir.

Öte yandan ülkemizde otomotiv yakıtları üzerindeki vergi yükünün yüksekliği kayıtdışılık ve kaçakçılık gibi sorunları da beraberinde getirmektedir. Özellikle sınır komşusu olduğumuz Ortadoğu ülkelerinde akaryakıt üzerindeki dolaylı vergi yükünün olmaması veya çok az olması kaçakçılık fiillerini teşvik etmektedir. Son yıllarda motorlu taşıt artışına nazaran akaryakıt tüketiminin hızla artmaması kayıp ve kaçak düzeyinin bir göstergesi olarak alınabilir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Benzin (ona yakın düzeyde de motorin) üzerindeki vergileme, bir tüketim ürünü vergilendirmesinden çıkıp ana vergileme kalemlerinden biri olmuş durumdadır. Tüketiciler yıllık gelir, emlak, oto vergisinden fazla akaryakıt vergisi ödemektedir.

2016 yılı bütçe gerçekleştirmelerine bakarsak; Türkiye'de toplanan kurumlar vergisi yaklaşık 43 milyar TL iken,

petrol ve doğal gaz ürünlerinden toplanan vergi 56,3 milyar TL'dir. Görülmektedir ki, ülkemizde petrol ürünlerinden toplanan vergi, kurumlar vergisi hasılatını geçmektedir.

Bu kapsamda ülkemizde akaryakıt ürünlerinden alınan KDV ve ÖTV'de kalıcı indirimler yapılması gerekliliği bunun için ilgili mevzuatın değiştirilmesi zarureti açıkça görülmektedir.

İLGİLİ KURUM:

Maliye Bakanlığı, Bölge Milletvekilleri

SORUN:

İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik Taslağı

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca ikinci el motorlu kara taşıtlarının ticaretine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla çıkarılan "İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik Taslağı" ile ikinci el motorlu kara taşıtlarının ticaretine ilişkin genel ilkeler, ikinci el taşıt ticaretiyle iştigal edebilecek kişilerin nitelikleri, ikinci el taşıt ticareti ile iştigal edilebilmesi için alınması gerekli eğitim ve belgeler, ikinci el taşıt ticaretinin yapılacağı yerlerde aranan şartlar, kusurlu ikinci el taşıtlar ve sorumluluk, ikinci el taşıtlarda garanti gibi hususlar düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemenin sektörde yaşanan başıboş ve düzensiz uygulamanın önüne geçeceği, ikinci el motorlu kara taşıtı alım satımı gibi ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik mesleki davranış kuralları haline geleceği Odamızca değerlendirilmektedir. Bu kapsamda anılan Tasarı Odamızca desteklenmekle beraber Tasarıdaki bir takım önemli konuların değiştirilmesi gerektiği yönünde görüş ve önerilerimiz bulunmakta olup, yan sayfada belirtilmektedir.

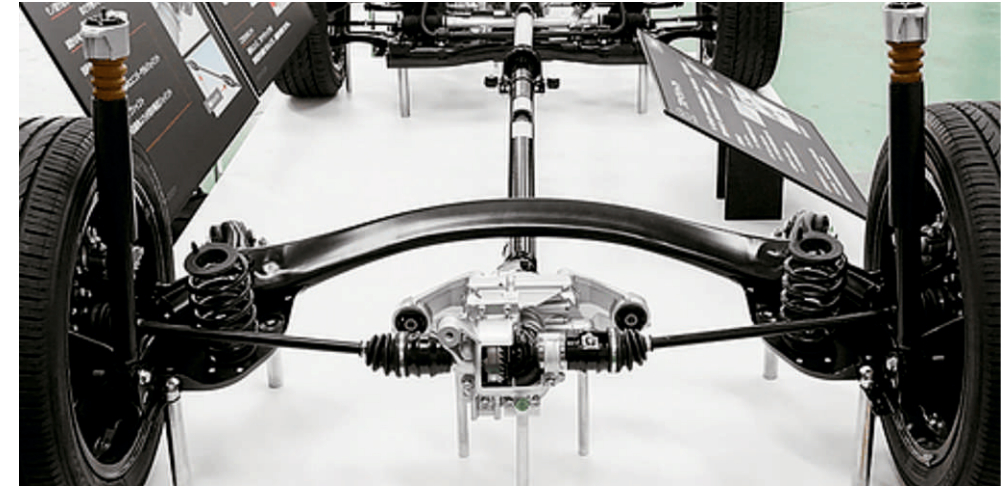

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

✓ Taslakla ikinci el taşıtın motor, şanzıman, tork konvertörü, diferansiyel ve elektrik sistemi, satış tarihinden itibaren altı ay veya on bin kilometre, satışı yapan veya satışa aracılık eden işletmenin garantisi altında bırakılmaktadır. İkinci el araç satışı yapanlara getirilen garanti sorumluluğu bu işi yapan işletmeleri çok ağır bir yükü karşı karşıya bırakmaktadır. Nitekim sıfır araç satan işletmeler bile garantiye katlanmakta zorluk çekerken, söz konusu garanti yükümlülüğü başkasından aldığı kullanılmış aracın, satışına aracılık eden işletmeyi birçok hukuki ihtilafla karşı karşıya bırakacak olup, arızanın neden kaynaklandığı, kullanıcının hatasının olup olmadığı gibi birçok soruyu, sorunu ve ihtilafları beraberinde getirecektir. Bu kapsamda ikinci el aracın satışını yapana ve satışına aracılık eden işletmeye getirilecek garanti yükümlülüğünün taslaktan

tamamen çıkarılması önerilmektedir.

✓ Taslakla ikinci el taşıt ticareti yapılan işletmelerin en az iki yüz metrekare alana sahip olması hükmü getirilmişse de, özellikle ilçeler gibi küçük yerleşim yerlerinde iki yüz metrekare alan bulunması gerçekçi olmayıp, uygulamada bir takım problemlere yol açacaktır. Bu kapsamda nüfusa göre kademe bir düzenleme yapılması özellikle büyükşehirlerle ilçeler arasında hakka niyet sağlayacaktır. Bu noktada nüfusu 200.000 ve üzerinde olan yerleşim yerlerinde açılacak ikinci el taşıt ticareti yapan işletmeler için en az iki yüz metrekare alana sahip olunması; nüfusu 200.000 altında olan yerleşim yerlerinde açılacak ikinci el taşıt ticareti yapan işletmeler için en az yüz metrekare alana sahip olunması Odamızca önerilmektedir.

İLGİLİ KURUM:

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bölge Milletvekilleri

Günübirlik Kiralanan Evlerdeki Kayıt Dışılık

13 NOLU EMLAK, EĞİTİM,
SAĞLIK VE SPORTİF FAALİYETLER MESLEK GRUBU

SORUN:**Günübirlik Kiralanan Evlerdeki Kayıt Dışılık**

1990'lı yılların hemen başında başlayan yabancıya konut satışı zamanla içerik değiştirmiş; başlangıçta bölge ekonomisini hareketlendiren canlandıran bu olgu, başta turizm olmak üzere pek çok sektöre zarar veren kayıt dışı bir ekonomi halini almıştır. 1990'lı yıllarda Fethiye'ye turist olarak gelen, coğrafya ve iklimin elverişli olması sebebiyle burada yaşamak isteyen 3. yaş grubu tarafından alınan bu konutlar zaman içinde el değiştirmiş 2015'e geldiğimizde İngiliz vatandaşları tarafından kayıt dışı otel ve konaklama hizmetinin sunulduğu devre mülkler halini almıştır. Sayısı 2.000 'in üzerinde villa ve konut gerek yabancılar, gerekse de yerli tarafından satın alınarak yerli ve yabancı turistlere 600 ila 3.000 STERLİN üzerinden günlük/haftalık kiralanmaktadır.

Bu konuda kesin bir rakam bulunmamakla birlikte, tahminlerimize göre sadece villaların kayıt dışı kiraya verilmesi nedeniyle her yaz yaklaşık 20 milyon Sterlin para kayıtdışı kalmakta, ekonomiye kazandırılmamaktadır. Bu durum tüm vergilerini ödemek durumunda kalan otel, pansiyon, tatil köyü işletmecileri açısından haksız rekabet oluşturmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

31.10.2016 tarih ve 678 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile, 1774 Sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nda bir kısım değişiklikler yapılmıştır. Buna göre, 1774 Sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasında sayılan yerli veya yabancı herkesin kimlik bilgileri ile geliş-ayrılış kayıtlarını, örneğine ve usulüne uygun şekilde gün gününe tutmak ve genel kolluk örgütlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorunda olan tesislere "günübirlik kiralanan evler" eklenmiştir. Söz konusu düzenleme turizm verilerinin sağlıklı şekilde tutulmasının yanında, yerli ve yabancı turistlerin tatilleri süresince herhangi bir so-

runla karşı karşıya kaldığı takdirde yaşayabilecekleri mağduriyete mahal vermemek adına önem arz etmektedir. Aksi halde, bölge ve ülke turizmindeki tüm kalite ve güvenlik algısı etkilenmekte, bu durum da turizm destinasyonlarını daha az tercih edilir hale getirmektedir. Ancak sektörde konu hakkında yaşanan kayıt dışılığın ve bu kayıt dışılıktan kaynaklanan haksız rekabet ortamının sona ermesi için 1774 Sayılı Kimlik Bildirme Kanunu kapsamında alınan yerli veya yabancı herkesin kimlik bilgilerinin ve geliş-ayrılış kayıtlarının kolluk kuvvetleri tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı ile paylaşılması ve bu kazançların ekonomiye kazandırılması gerekmektedir.

İLGİLİ KURUM:

Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, İlçe Emniyet Müdürlüğü, İlçe Jandarma Komutanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı, Fethiye Vergi Dairesi

NOTLAR: